

A kisantant egységes eljárásáról tárgyal Mironescu Prágában

Jugoszlávia, Csehszlovákia és Románia közös nyilatkozatot fognak előterjeszteni a hágai konferencián

Prágából jelentik: Mironescu román külügyminiszter Prágába érkezésének az a célja, hogy a keleti jóvátétel kérdésében előkészítse a kisantant három államának együttes eljárását. *Ossudski* párisi csehszlovák követ, aki a keleti jóvátételi bizottság párisi tanácskozásain Csehszlovákiát képviselte, már napok óta Prágában tartózkodik.

A január 3-ikán kezdődő hágai értekezleten a kisantant közös nyilatkozatot fog előterjeszteni, elsősorban a jóvátétellel kapcsolatos általános érdekekről, majd Jugoszlávia, Csehszlovákia és Románia érdekességéről a magyar jóvátétel ügyében.

Megbízható értesülés szerint a kisantant nem írja alá a Young-tervet addig, amíg Magyarország nem szolgáltat garanciát nemzetközi kötelezettségeinek teljesítésére. Csehszlovákia és Románia — Jugoszlávia ebben a vonatkozásban nincs annyira érdekelve — nem annyira a jóvátétel kérdésében, hanem inkább a föld-birtokreform megoldása ügyében van érintve, amelyre nézve a nemzetközi törvényszék úgy a román-magyar, mint a csehszlovák-magyar vitában illetékesnek nyilvánította magát. Csehszlovákia és Románia törekvése az, hogy a jóvátételi kérdés és a trianoni békeszerződésből folyó egyéb politikai és pénzügyi természetű viták kérdéseinek végleges megoldását elintézzék. Magyarország azonban ragaszkodik a trianoni

szereződés 250. szakaszához, amely kimondja, hogy Csehszlovákia, illetve Románia a béke életbeléptetése után köteles eltekinteni a magyar alattvalókkal szemben minden háborús rendszabálytól és a nemzetközi joghoz kell magát tartania.

Prágai illetékes kövek nézete szerint Csehszlovákia addig nem írhatja alá a Young-tervet, amíg a trianoni szerződés 250. szakaszának ügye nincs elintézve.

Ezzel kapcsolatban két megoldást tartanak lehetségesnek. Először a 250. szakasz rendezése Magyarországgal való egyetértésben, másodsorban a Young-tervben érdekelt összes hatalmak biztosítékot szolgáltatnak arra, hogy a kisantant a szóbanlevő paragrafusból folyó minden pénzügyi és politikai követeléssel szemben fedezve lesz.

A *Narodni Politika* megbízható értesülése szerint a kisantant — tekintet nélkül a még hátralevő hágai határozatokra — azt követeli, hogy a kisantant államai 1943 után ne fizessenek semmit. 1943 tudvalevően az az év, ameddig Magyarország jóvátételi fizetéseit terjednek. Magyarország husz éven át összesen 200 millió aranyfrankot tartozik fizetni. Ha Prágában nem jönne létre megegyezés, akkor a kisantant azt követeli, hogy a hágai értekezlet magyar jóvátétel címén hat-tíz milliárd aranykoronát ítéljen meg számára.

és súlyos ködarabokat dobtak a szerkesztőségbe, amelyek nagy károkat okoztak. Ennek a szomszédos Weinstein-féle könyvkereskedés elé vonultak, amelynek kirakataiban szoktak az Ellenzék plakátjait megjeleníteni.

A könyvkereskedést teljesen szétdúlták.

A tüntetők ezután a Metropol-kávéházba mentek és ott is bevették az összes ablakokat. Majd *Fršter* kormánypárti képviselő lakásának ablakai kerültek sorra. Azután a Newyork kávéház felé mentek, itt azonban nagyobb katonai osztaggal találkoztak, amely szét akarta oszlítani a tüntető tömeget.

A diákok és a katonaság között összeütközés támadt, amelynek során egy ezredes és két közkatona súlyosan megsebesült.

Végül is tüntetők érkeztek a helyszínre, akik két órán át tartó feckendezéssel oszlatták szét a tüntető diákokat.

Bukaresti jelentés szerint

Bukarestben egy több száz főnyi diákcsoport behatolt a szabadkőműves páholyba és az egész berendezést összerombolta.

A diákokat rendőrök fogták közre és többet előállítottak.

Temesvárott

a Temesvári Hírlap szerkesztőségét támadták meg a román diákok.

A lap kiadóhivatalának összes ablakait betörték és bezúzták a szomszédos Keller-féle nyomda ablakait is.

A diákok behatoltak a szedőtermekbe, a szedőgépeket darabokra törték és a betűket az utcára szórták.

Innen a zavargók a Lloyd-sor felé vonultak. Itt már rendőrök fogadták a diákokat, de nem tudták megakadályozni, hogy a kávéházak lebocsátott redőnyeit be ne törjék. A kávéházban tartózkodó közönség körében a támadás nagy pánikot keltett és az összetört ablakok üvegszilánkjai több embert megsebesítettek. A rendőröknek sikerült több diákot elfogni, akiket előállítottak a rendőrségre és megindították ellenük az eljárást.

Leszállítják az adókat Németországban

Öt év alatt egymilliárd márkával fog csökkenni a jövedelmiadó

Berlinből jelentik: A német kormány kedden egész nap minisztertanácsot tartott, amelynek egyetlen tárgya az aktuális pénzügyi helyzet volt. A minisztertanács részletesen kidolgozta a pénzügyi programot, amelyet csütörtöki terjeszt a birodalmi gyűlés elé.

A *Berliner Tageblatt* értesülése szerint a pénzügyi program egyes részletei szenzációsak. A kormány elhatározta, hogy egy és háromnegyed millió márkával lesz állítják az adókat. Ezt az adóleszállítást valószínűleg öt évre fogják beosztani. A jövedelmi adót három részletben szállítják le másfél évenként. Így öt év alatt körülbelül egy milliárd márkával fog csökkenni a jövedelmi adó.

Háromszáz millió márkával csökkenti a kormány az ipart terhelő adókat, négyszáz millióval a telekadókat s ezenkívül még a különböző kisebb adómekeknek is körülbelül 50 millió csökkenés várható.

A nagy adóleszállítás természetesen megfelelő fe-

dezetet kíván. Igaz ugyan, hogy a Young-tervezet egy maga is 700 millió márkát megtakarítást jelent, de ez az összeg nem elég, ezért a sör- és dohányadót fel fogják emelni. A kormány előzőleg a költségvetés kérdéseivel akar foglalkozni és végleges döntésre az adócsökkentés végrehajtását illetőleg csak a hágai konferencia után kerül sor. Úgy látszik, akármennyire is kiidegöltek az ellentétek *Schacht* és a német kormány között, a kormány mégis csak magáévá tette a birodalmi bank elnökeinek egyik legfontosabb elvét: a német magángazdaság és a német adófizetők megkönnyítését a nyomozó adóterhek föl.

Politikai körökben úgy tudják, hogy *Hilferding* pénzügyminiszter semmiféle módosítást nem fogad el és ragaszkodik a pénzügyi program változatlan előadásához, amelyet bizalmi kérdésnek tekint.

A kommunisták a csütörtöki ülésen a reformprogrammal kapcsolatban az egész kormány ellen bizalmatlansági indítványt fognak benyújtani.

Popovics Dáka bán Szmederevon

A bán megígérte, hogy rövidesen közvetlen összeköttetést építenek ki a Dunabánság két része között

Noviszadról jelentik: Popovics Dáka bán kedden reggel elutazott Noviszadról, hogy folytatassa inspekciós körútját. Amint a szmederevói városi előjáróság értesült arról, hogy a bán a városba érkezik, minden előzetes intézkedést megtett, hogy a fogadtatás minél ünnepélyesebb keretek között történjék.

Délután negyed háromkor rohogott be a bán autója Szmederevóra. A bán kíséretében volt Kraszojevics Janitije, a Dunabánság közigazgatási osztályának főnöke. A kocsi a körületi inspektorátus épülete előtt állt meg, ahol a tömeg lelkesen megjelente a bán.

A fogadtatásra kivonult küldöttséget *Viddkovic* Ljubomir polgármester vezette és a küldöttségben a katonai és egyházi hatóságok, valamint a társadalmi és kulturális testületek képviselői vettek részt. A polgármester meleg szavakkal üdvözölte a bán a város lakossága nevében. Popovics Dáka bán röviden válaszolt a polgármester szavaira.

— Köszönöm önnek és a város minden polgárának azt a meleg fogadtatást, amelyben részesítettek — mondotta. — Örvendek, hogy alkalmam nyílt meg látogatni Szmederevót, amely olyan fontos város és amely olyan nagy szerepet játszott nemzeti történelmünkben. Kívánom, hogy Szmederevó továbbra is megtartsa azt a pozícióját, amelyet nemzeti életünkben és kulturánkban eddig betöltött.

A bán ezután hosszas megbeszélést folytatott a körületi inspektorral és a város polgármesterével, majd fogadta az egyházi és katonai küldöttségeket, valamint a tisztviselői kart és a város társadalmi és kulturális egyesületeinek küldöttségeit, a küldöttségek után pedig a sajtó képviselőit, akikkel barátságosan

Véres diákzavargások Romániában

Kolozsváron az Ellenzék, Temesváron a Temesvári Hírlap szerkesztőségét, Bukarestben a szabadkőműves páholyt dúlták fel a tüntetők — Egy ezredes és két közkatona súlyosan megsebesültek

Kolozsvárról jelentik: Az emlékezetes véres diákzavargások keddi évfordulóján a kolozsvári román diákok utabban véres zavargást rendeztek.

Késő délután mintegy ezerötven főnyi tüntető diákmegvonult az *Ellenzék* című lap szerkesztősége elé és be akart hatolni a szerkesztőség épületébe. A szerkesztőség előtt rendőrkordon várta a diákokat, úgy hogy nem tudták az épületbe behatolni, mire küldöttségileg követelték a szerkesztőtől, hogy

a lap rendkívüli kiadásban cáfolja meg a múlt héten megjelent hírt, amely szerint a crajvai diáktüntetések alkalmával a tüntető diákok egy crajvai ékszerész kirakatát kirabolták.

A szerkesztő állítólag ígéretet tett a rendkívüli kiadás kinyomatására, amikor azonban a diákok este hat óra után látták, hogy a rendkívüli kiadás nem jelent meg, ismét nagyobb tömegekben vonultak a szerkesztőség épülete elé, amelyet meg akartak ostromolni. Az épület összes ablaküvegét betörték

elbeszélgetett és többek között a következőket mondta:

— Elsősorban azt kívánják, hogy első szmederevői benyomásaimról nyilatkozzam. Nagyon jól utaztam és nagyon kellemes meglepetés volt számomra az a meghatóan meleg fogadtatás, amelyben részesítettek. Meg vagyok győződve arról, hogy ez a fogadtatás nem annyira az én személyemnek szól, mint annak a jele, hogy a nép érdeklődik a közügyek iránt és meg van elégedve a mai állapotokkal. Szmederevóban nem ezúttal vagyok először, 1922-ben már jártam itt. Azóta a város képe sokat változott, sok új ház épült, az utak jobbak és általában a komoly fejlődés jelei mutatkoznak. Szükséges, hogy a városrendezést itt is, mint más modern városban végrehajtsák és akkor a város egészségügyi szempontból is sokkal kedvezőbb helyzetbe jut. A mi hátságunkban különös gondot kell fordítani a szőlőgazdaságra, mert mint bizonyára tudják, nem csak itt, de a hátság északi részén is igen fejlett bortermelés van. Amennyire ez a batáskörünkbe tartozik, mi a háni hivatalok vezetői mindent el fogunk követni, hogy a gazdálkodásnak ezt az ágát kisegítsük mai válságos helyzetéből. Szükséges volna a külfölddel minél szorosabb kapcsolatot teremteni és bortermésünk számára néhány állandó piacot létesíteni. Ha a szükséges kapcsolatokat kiépítjük, akkor természetesen elhelyezése nem ütközhet nehézségbe, mert néhány olyan fajta szőlőt és bort termelnek a mi vidékünkön, amelyek minden külföldi

piacra versenyképesek.

A régi tisztviselői karra vonatkozólag a bán kijelentette, hogy a tisztviselők legnagyobb részét el fogják helyezni az újonnan szervezendő hivatalokban, de elsősorban a takarékoság elvét érvényesítik és ezért csak azokat fogják felhasználni, akikre feltétlenül szükségük van. Részletesen nyilatkozott még a bán a hátság egyes részeinek összekapcsolásáról. Erre vonatkozóan kijelentette, hogy Baranya és Szombor, Palánka és Ilok, valamint Kevin és Szmederevó között kell közvetlen utakat építeni és ha ezek az utakonak meglesznek, akkor a hátság egyes részei között igen nagyszabású közvetlen áru és terményesforgalom bonyolítható le. A bán végül annak a véleményének adott kifejezést, hogy egy tartományi, illetőleg hátsági takarékpénztárt kellene létesíteni, hogy ilyen módon minél olcsóbban jussanak hitelhez a kistermelők és a kisiparosok.

Popovics Dáka bán még a délután folyamán meglátogatta a város nevezetességét, felkereste a szolgabírószéket és lehatárolt tanulmányozta az ottani viszonyokat. Este a bán tiszteletére a város száz területes bankettet rendezett, amelyen a város vezetőségén, katonai és egyházi hatóságain és a tisztviselői kar képviselőin kívül a város előkelő polgárai is résztvettek. Az éjszakát a bán Szmederevón töltötte és szerdán reggel Kraszovics Jantije osztályfőnök kíséretében elutazott Pozsarevác felé. A bán Pozsarevácra is ünnepélyesen fogadják.

Mi lesz a Tökölániummal?

Rövidesen megindulnak a jugoszláv-magyar tárgyalások az alapok és alapítványok kicseréléséről

A jugoszláv és magyar kormány között több ízben folytató tárgyalások a két államban levő és kölcsönös tulajdonú képező alapok és alapítványok kicserélése végett. A megegyezés azonban különböző okokból késett. Nemrég a jugoszláv kormány bizottságot nevezett ki, amely a végleges tárgyalásokat le fogja folytatni. Magyarországon ezidőszakra is több olyan alap és alapítvány van, amely Jugoszláviát illeti meg, viszont Jugoszláviában is van több alap és alapítvány, amelyre Magyarország tart igényt.

A Jugoszláviát illető alapítványok közül a legfontosabb a Tököllyi alapítvány, amelyet Tököllyi Száva 1838-ban kelt végrendeletében a noviszadi Szrpszka Matícának hagyományozott. Ennek az alapítványnak a kezelésében van az a nagyértékű épület, ahol a Tökölánium van elhelyezve és ahol a Budapesten tanuló szegénysorsu szerb egyetemi hallgatók kaptak teljes ellátást. A Tökölániumot a Matica 1864-ig kezelte, de ekkor a Matica átadta a szemszkarlovcei nemzeti egyházi alap gazdagságának, amely Tököllyi többi alapítványait is kezelte. A kilencvenes években a magyar kormány megvonta a szemszkarlovcei nemzeti egyház igazgatóságától a Tökölánium gondnokai jogát és annak intézésére külön patronátust nevezett ki.

A felszabadulás után a Matica, mint Tököllyi Száva

törvényes örököse akciót indított a Tököllyi-alap és a Tökölánium visszaszerzésére. A Matica terjedelmes memorandumot dolgozott ki, amelyet átadott Sztankovics Szvetozár volt földművelésügyi miniszternek, a Matica akkori alelnökének, azzal a megbízatással, hogy juttassa el a külügyminiszternek. Akkor azonban nem került előre ez az ügy és most, hogy a kölcsönös alapok és alapítványok kicserélése küszöbön áll, a Matica megbízta dr. Szekulics Lázár volt karlovci-i patriárkai ügyészt és nyugalmazott szemmítészéki bírót, mint a Matica Szrpszka irodalmi bizottságának tagját, hogy ezeket a kérdéseket tanulmányozza.

A budapesti Tökölánium értékesítésére több terv merült fel. A legújabb kilátása annak a tervnek van, hogy a jugoszláv kormány megveszi a budapesti jugoszláv követség és konzulátus számára a hetven millió dinárra becsült Tökölánium épületét.

A Tökölániumból többszáz neves jugoszláv közéleti férfi került ki, így a sok közül dr. Sumanovics Lazo volt montenegrói miniszterelnök, dr. Gavrilovics Bogdan nyugalmazott beogradli egyetemi tanár, Petrovics Veljko író, dr. Szekulics Milan noviszadi ügyvéd, dr. Aranicki Sztanko és dr. Szavkovics Jovan szemmítészéki bírák és mások.

Lényegesen felemelték a pénzügyi tisztviselők fizetését

A hátságok területi beosztása szerint nevezik el a pénzügyigazgatóságokat — Bugarszki Todor pénzügyigazgató nyilatkozata

Noviszadról jelentik: A hivatalos lap legújabb száma közli a pénzügyminisztérium munkabeosztásáról és általában a pénzügyi szolgálat újjászervezéséről szóló törvény teljes szövegét, amely lényeges változások tartalmaz az eddigi helyzettel szemben.

Bugarszki Todor noviszadi tartományi pénzügyigazgató a Napló munkatársának az új törvény lényegesebb változtatásairól a következőket mondotta:

— A pénzügyminisztériumot az eddigi helyzettel szemben hat osztályra osztották be. Az első osztály az úgynevezett általános osztály, ahova a miniszter kabinetirodája, a miniszternek az egyedárusítási igazgatóságnál levő biztosító hivatala, a fegyelmi hírség, a fogalmazói szakma összes személyi ügyei, a jogügyi igazgatóság általános jellegű ügyei, a nyugdíjak, a pénzügyőrség, az önkormányzatok pénzügyi problémái, a pénzügyminisztériumi fordító osztály és sajtóiroda, a minisztérium hivatalos lapjának a »Finszkijski Zbornik« szerkesztősége, a minisztérium könyvtára és gazdasági hivatala tartoznak. A többi osztály, csak annyiban jelent változást az eddigi helyzettel szemben, hogy a vezérigazgatóságokból most osztályok lettek és mindegyik élén egy osztályfőnök áll. Az osztályok aleosztályokra vannak beosztva és mindegyik élén egy-egy főnök áll. Szükség szerint a miniszter az aleosztályokon belül eladókát is nevezhet ki.

— Minden hátság területén a háni hivatali szék-

helyén, pénzügyigazgatóság lesz, vagyis az országot kilenc pénzügyigazgatósági területre osztották be. Minden pénzügyigazgatóság a háni hivatal elnevezését kapja, vagyis a noviszadi pénzügyigazgatóságot ezentul dunai pénzügyigazgatóságnak fogják hívni. A pénzügyigazgatóság székhelyét illetőleg, csak egy kivétel van, amennyiben a podgoricai pénzügyigazgatóság továbbra is Podgoricán marad, nehé a *háni székhely Cetinjenben van. Beogradban külön igazgatóság lesz, amelyhez a jelenlegi beogradli igazgatóság, továbbá a zemuni járási adóhivatal, a pansevói, a kovacsicai és az alibunári járási adóhivatalok fognak tartozni. A miniszter a szükség szerint bizonyos adóhivatali csoportok fölé pénzügyi inspektorátusokat szervezhet, amelyek valószínűleg ugyanazokon a helyeken lesznek, ahol a háni hivataloknak inspektorátusuk van. Valószínűleg Szomborban lesz ilyen pénzügyi felügyelőség, ahova a szombori, szuboticaí, apatini, kulai, odsaci-i járási adóhivatalok fognak tartozni. Annyi pénzügyi inspektorátus lesz, ahány hátsági inspektorátus van.

— A törvény lényegesen javít a pénzügyi tisztviselők helyzetén és magasabb fizetéseket állapít meg. Így a pénzügyi fogalmazói tisztviselők az első kategória második csoportjában 45.000, a harmadik csoportban 39.000 és a negyedik csoportban 18.000 dinár évi fizetést kapnak.

— Az első kategóriába tartozó pénzügyi tisztviselők

szolgálati pótlék címén az első csoportban 3500, a második csoportban 3100, a második A) csoportban 2700, a harmadik csoportban 2120, a harmadik A) csoportban 1720, a negyedik csoportban 1320, a negyedik A) csoportban 920, az ötödik és hatodik csoportban 920, a hetedik és nyolcadik csoportban 820 és a kilencedik csoportban 200 dinárt kapnak havonta. Ezt a szolgálati pótléket husz év után 50 százalékkal, huszonöt év után 60 százalékkal, harminc év után 70 százalékkal és harmincöt év után 100 százalékkal számítják be a nyugdíjba a ténylegesen eltöltött évek után.

— A második kategóriába tartozó pénzügyi tisztviselők közül azok lépnek elő a második kategória A) csoportjába, akik ebben a csoportban legalább négy évet töltöttek a pénzügyminisztériumban, vagy pénzügyigazgatóságoknál, vagy főnökei voltak különböző számosztályoknak, vagy vámügyi, vagy katasztrális hivatali inspektorok voltak és az utóbbi három évben »kitűnő« minősítést kaptak.

— A pénzügyi tisztviselők beosztását a pénzügyminisztériumban a miniszter, az állami jogügyi hivatalokban ennek a hivatalnak a főnöke, a pénzügyigazgatóságoknál a pénzügyigazgató és a pénzügyminisztériumban közvetlen alárendelt hivatalokban a hivatalfőnökök eszközölik.

Kilenc havi fogházra ítélték az apagyilkos Stolberg grófot

Az ügyész védőbeszédet mondott vádbeszéd helyett

Hirschbergből jelentik: A hirschbergi törvényszéken szerdán délután hirdették ki az ítéletet az apagyilkossággal vádolt gróf Stolberg Krisztián ügyében. Az ítélet iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg, a tárgyalótermet zsúfolásig megtöltötte a közönség. Engel főállamügyész másfélórás beszédében

Az apagyilkos Stolberg gróf

valósággal védelmére kelt a vádlottnak, úgyhogy ez a beszéd inkább védőbeszéd volt. Kijelentette az ügyész, hogy a vádlott nem beszámítható, tettét gondatlanságból követte el és ezért már megbűnhődött azaz, hogy apja meghalt. Végül ötvenévi büntetés javasolt.

A perbeszéd elhangzása után a bíróság visszavonult, majd rövid tanácskozás után meghozta ítéletét. Az enyhítő körülmények figyelembevételével gondatlanságból okozott emberölés büntette miatt a vádlottat kilenc havi fogházra ítélték. A bíróság a negyvenöt napi vizsgálati fogságot beszámította a büntetésbe.

Szakorvosok ajánlják torokgyulladás, meghűlés, valamint a spanyolnátha eleni védekezésül.

A valódi Panflavin-pasztilák a fenti eredeti csomagolásban minden gyógyszerárban kaphatók.

Harmincöt millió dinár adót fizettek be az idén Szuboticán

Novemberben rekordbevétel volt az adóhivatalnál

A szubotici adóhivatal statisztikai adatai szerint november hó folyamán összesen 8.190.035 dinár adót fizettek be. Ebből legtöbb állami adó volt: 5.411.931 dinár, városi pótdadó címen 2.234.090 dinár, tartományi pótdadó címen 537.642 dinár és kamarai pótdadó címen 6372 dinár folyt be. Ezekbe az összegekbe azonban nincs beszámítva sem az alkalmazotti adó, sem a forgalmi adó, amit az állami adóigazgatóságnál hajtának be.

Az egyes hónapokban beírt adók összege a következő volt:

Januárban	1.823.710 dinár.
Februárban	4.082.578 „
Márciusban	1.904.468 „
Áprilisban	1.973.222 „
Májusban	3.832.479 „
Juniában	1.460.804 „
Júliusban	2.118.724 „
Augusztusban	4.331.557 „
Szeptemberben	2.515.808 „
Októberben	2.706.951 „
Novemberben	8.190.035 „

Összesen: 34.940.336 dinár.

Amint látható, legtöbb adót november hónapban fizettek.

Csak öt kardinálist nevez ki a pápa

Rómából jelentik: December 16-ikán és 19-ikén nevezte ki a pápa az új bíbornokokat. Az „*Osservatore Romano*” már régebben közölte az új bíbornokok listáját. Mindössze két olasz főpapot nevez ki most bíbornokká a pápa, ezek: *Lavitrano* palermói érsek és *Minnoretti* genuai érsek. Ezzel szemben három külföldi egyházi fejedelmet isz bíbornok, *Cerejeira* lisszaboni patriárka, *Mac Crory* ír hercegprímás és *Verdier*, az ujonnan kinevezett párisi érsek. Általában meglepetést keltett az új bíbornokok listája, mert mindenki több kinevezésre számított.

Az öt új kardinális kinevezése után még mindig nyolc üres hely marad a bíbornoki kollégiumban, holott a vatikáni hagyományok szerint rendszerint csak három-négy helyet szoktak üresen meghagyni. Érdekes, hogy most már végképpen kisebbségbe szorultak az olaszok a bíbornoki kollégiumban. Huszonkilenc olasz bíbornok van csak és harminchárom a külföldi kardinálisok száma. Egyes vélemények szerint a Vatikán ezzel is dokumentálni akarja, hogy minden tekintetben függetleníti magát az olasz államtól.

A *News Times* római tudósítója szerint meglepetést keltett, hogy több komoly jelölt kinaradt a bíbornoki listából. Az amerikai lap értesülése szerint nem kapja meg a bíbornoki kalapot *Pacelli*, berlini nuncius, *Tedeschini* madridi nuncius és elmarad egy ausztráliai főpap bíbornoki kinevezése is. Ez a főpap lett volna az első ausztráliai bíbornok.

A titokzatos briliáns

Nagyértékű ékszeret találtak a munkások a budapesti osztrák követségen

Budapestről jelentik: Gróf *Calce* Ferenc budapesti osztrák követ kedden átadott a főkapitányságon egy briliáns nyakéket azzal, hogy azt a követség épületében találták.

Az osztrák követségen napok óta mázoló munkások dolgoznak. Kedden a követség disztermében végeztek munkájukat és közben levették a falba épített képeket is. A terem közepén van a falba építve *Ferenc József* hatalmas portréja. Mikor a munkások a ráját a falból klemelték, az egyik munkás valami csillogó dologra lett figyelmes, lehajolt és leemelt a földről egy szikrázó briliáns nyakéket.

A munkások szóltak a személyzetnek, az pedig jelentést tett a követnek a különös leletéről. A követnek fogalma sem volt arról, kié lehet a nagyértékű ékszer. A rendőrség megvizsgálta a nyakéket és megállapította, hogy az ékszer 137 kisebb és 3 nagy briliánsból áll és igen nagy értéket képvisel.

Azonnal megindult a nyomozás annak megállapítására, hogyan került a nyakék a kép mögé. Az osztrák követség disztermében a személyzetnél kívül csak olyankor fordulnak meg emberek, ha a követségen estély van. Valamelyik estély előkelő résztvevői között kell tehát keresni a drága nyakék tulajdonosát.

Mint hogy a képet már évek óta nem vették ki a keretből, kizárt dolog, hogy az ékszer a legutóbbi időben kerülhetett volna erre a helyre. Lehetséges, hogy talán a forradalom alatt került oda.

Rádió! Rádió!

Karácsonyi vásár! Csak pár napig!

Eredeti gyári HÁROMLÁMPÁS készülék

3 PHILIPS vagy TUNGSRAM báriumlámpa,
1 eredeti VARTA DL1 accumulator,
1 JUPITER 90 Voltos anódelepe,
1 kiváló hangszóró,
antennaanyag, antenna felszerelés, engedélyszerzés

Szóval KOMPLETTEN üzemben átadva, összesen 1500 dinártól

Eredeti gyári NÉGYLÁMPÁS készülék

4 PHILIPS vagy TUNGSRAM báriumlámpa,
1 eredeti VARTA DL1 accumulator,
1 JUPITER 90 Voltos anódelepe,
1 kiváló hangszóró,
antennaanyag, antenna felszerelés, engedélyszerzés

Szóval KOMPLETTEN üzemben átadva, összesen 3000 dinártól

Minden szerelést 24 órán belül eszközünk. Előnyös részletfizetési feltételek

Konrath B. Subotica

Leégett a nagytapolcsányi cukorgyár

Allítólag gyújtogatás okozta a pusztulást

Pozsonyból jelentik: Kedden este leégett a nagytapolcsányi cukorgyár. A gyártelep Tavarnokon van. Nagytapolcsánytól mintegy két kilométernyire. Késő délután a gyár intránciósi épületéből egyszerre nagy lángok csaptak ki. A tüzet elsőnek az egyik igazgató vette észre, aki munkateremről munkateremre járva figyelmeztette a teljes létszámú dolgozó munkásokat, hogy meneküljenek. Így sikerült a pánikot elkerülni és a munkásokat idejében eltávolítani.

A nagy szélviharban egymásután gyulladtak ki az egyes gyáregépjeltek.

A finomítás alá kerülő nyerscukor könnyű tápot adott a lángoknak. Értésítették a nagytapolcsányi, püstyéni, nyitrai és érsekújvári tüzoltóságokat, mire azonban a

tüzoltók megérkeztek, már az egész gyártelep hatalmas lángokkal égett. A nagy szélvihar miatt a tüzoltók munkája csak arra szorítkozott, hogy a távolabb fekvő munkáslakóházakat és raktárakat megmentse.

Ez sikerült is, maga a gyár központja és valamennyi finomító épülete azonban teljesen elpusztult. A tüzvész este tíz órakor a váratlanul megeredt nagy eső oltotta el.

A reggeli órákban még a füstölög romok mellett dolgoztak a tüzoltók. A kár meghaladja a harmincmillió csehkoronát. Két munkást a tüzoltók kocsijai elgázoltak és haldokolva szállították őket a kórházba. A tüzet a jelek szerint gyújtogatás okozta.

Barátságatlanul fogadták

Olaszországban a bolgár minisztereket

A Giornale d'Italia heves támadása Burov ellen

Rómából jelentik: Talán még soha nem fogadtak államférfit barátságatlanabban, mint ahogy a szerdán Rómába érkezett Burov bolgár külügyminisztert és *Molov* pénzügyminisztert várták Rómában. A *Giornale d'Italia* bejelenti ugyan, hogy Olaszország a második hági konferencián a bolgár álláspontot támogatni fogja, a bejelentéshez azonban

pótdátlanul heves, személyes támadást fűz Burov ellen és hasonló támadásra állig van példa a diplomácia történetében.

A különös köszöntésben *Virginio Gaida*, az olasz kormány balkáni szakértője részesítette a bolgár külügyminisztert. *Gaida* szemere veti Burovnak, hogy népét tudatosan becsapta és félrevezette. A cikk Burovval szemben saját római követére, *Vikova* hivatkozik bizonyossággal.

Olaszországnak az a hajlandósága, hogy Bulgáriát támogassa, egyezkedjen a népek szól, amelyet hibáján kívül félrevezettek.

A cikk foglalkozik Burov legutóbbi nyilatkozatával, amelyben Burov kijelentette, hogy Olaszország tartózkodó magatartása nem Bulgária ellen irányuló külpolitikának a következménye, hanem annak, hogy Olaszország Görögországgal szemben vállalt olyan kötelezettségeket, amelyek Bulgáriára nézve kedvezőtlenek. Ez a megállapítás — írja *Gaida* — valótlanság. Olaszország nem kötelezte magát Görögországgal szemben semmire, ami Bulgáriát érinthetné. Olaszország kötelezettségei abból a körülményből folynak, hogy Görögország ismétellen bebizonyította, mily sokra

becsüli Olaszország barátságát. Az a támogatás, amelyben Olaszország Görögországot részesítette, egészen más tőrre tartozik s egyáltalán nem függ össze Bulgária fizetési feltételeivel. Burovnak egyet tudnia kellett és tudnia is: Burov tudva valótlant állított, amikor el akarta vitatni, hogy az olasz delegátusok voltak azok, akik Bulgáriára évi 12 milliós terhet akartak hárítani. Olaszország csupán támogatta a francia állásfoglalást.

A cikk megállapítja, hogy Olaszország — nem törődve azokkal a férfakkal, akik ilyen hibákat követtek el — a bolgár nemzetre figyel, amely nem felelős külpolitikájának súlyos hibáért. Bizonyíték arra nézve, hogy ezt Bulgária is kellően értékeli tudja, az, hogy Olaszországnak Bulgáriában sok barátja van, akik közül a leghűbb és legmegbízhatóbb *Vlkov* római bolgár követ. A cikk végül kijelenti, hogy Burov látogatására már allig van szükség, mert *Grandi* nem mondhat többet annál, amit *Vlkov*nak már megmondott, tudniillik, hogy Olaszország támogatja a bolgár álláspontot.

Burov külügyminiszter és *Molov* pénzügyminiszter szerdán reggel kilenc órakor érkeztek meg Rómába, ahol a pályaudvaron *Fany* képviselő, helyettes külügy államtitkár fogadta őket, *Grandi* külügyminiszter nem jelent meg a pályaudvaron. A két bolgár miniszter megérkezésével kapcsolatban az összes lapok hangoztatják, hogy az olasz kormány ugy a második hági konferencián, mint az azt megelőző tárgyalásokon hathatósan támogatni fogja a jóvátételi moratóriumra irányuló bolgár kérelmet.

Szenta kilenc delegátussal vesz részt az Ófelsége elé járuló küldöttségben Vuics Joco beszéde Szenta város rendkívüli közgyűlésén

Szentáról jelentik: Vuics Jócó volt országgyűlési képviselő és dr. Zagorica Iván közjegyző írásbeli kérelme alapján Gyogyevics Szlobodán szental polgármester szerda délelőtti tízenegy órára rendkívüli közgyűlésre hívta össze a képviselőtestületet. Az elnöklő polgármester megnyitóbeszédében ismertette a benyújtott kérvényt, majd felkérte Vuics Jócót, indokolja meg kérelmét. Vuics Jócó lelkes beszédében fejtette ki, hogy Szenta lakosságának is méltóképpen és megfelelő számarányban kell résztvennie a december 17-iki hódolói deputációban és többek között a következőket mondotta nagy lelkesedést és osztatlan tetszést keltő felszólalásában:

— Több százéves küzdelemnek befejező aktusa volt az állam egyesítése tizenegy évvel ezelőtt. Ófelsége hőlességével most véget vetett a meddő politikai küzdelmeknek és számos törvényt hozott az államegység és önállóság kidomborítására. Nemcsak a legnagyobb hatalom összpontosul Ófelsége kezében, hanem önálló van a legnagyobb bölcsesség is, mert példát mutatott, hogyan kell a hazáért dolgozni. A munkából mindenkinek ki kell vennie részét. Az ország új elnevezése is bizonyítja a király egyszerű bölcsességét. Nemzeti és államegységet el sem lehet képzelni egységes név nélkül. Most egységes a nemzet, mint ezer évvel ezelőtt, amikor a hatalmas és egységes délszláv népet

különböző vallási és politikai befolyások nem forgácsolták szét.

— Az országnak most nincs parlamentje, a népakarat és lojalitás most úgy nyilvánul meg, hogy a város és községek egységes nagyarányú deputáció utasítanak ki alattvalói hűségüket és köszönetüket Ófelségének az államegység létrehozásáért. Szenta a legnehezebb időkben is kivette részét a nemzeti küzdelmekből. Akkor is, amikor még kisebbség voltunk, harcoltunk a nemzeti eszményért, tehát Szenta joggal áll a hódolói küldöttség első sorába, hogy hazafias lélekkel kiáltja: Éljen Ófelsége Alekszandar király és felséges családja.

Vuics Jócó ezután indítványozta, hogy a hódolói küldöttségbe Gyogyevics Szlobodán polgármestert, Prehajszi Milos esperesplébánost, dr. Naasa Lajos plébánoshelyettest, Gráf Ármint, a zsidó hitközség elnökét, Vuics Szávót és Lálles Miladint, a Gazdakör vezetőit, dr. Zagorica Ivánt, a kereskedelmi, Brano-vaeski Lázárt, az iparegyesület elnökét, Rajkoviczs Bózsó, a telepesek vezetőjét válasszák be. Dr. Zagorica néhány lelkes szóval magáévá tette Vuics Jócó indítványát.

A képviselőtestület mindkét felszólaló indítványát egyhangulag elfogadta. A közgyűlés a király éltetésével féltékenktől ért véget.

Az állástalan tisztviselő telefontrükkje Divatcikkeket szállított a lakására és a számlákat egy kitalált címre küldette

Beogradból jelentik: Érdekes tárgyalás volt szerdán a beogradi törvényszéken. A vádlottak padján Lehn Jakab állás nélküli tisztviselő és Penkher Sándor diszlettervező ültek, akiket az ügyészség csalás büntetével vádolt.

Néhány hónappal ezelőtt Ilics Blagoje beogradi kereskedő üzletében megszökött a telefon és egy imagát dr. Lemisics-nek nevező egyén kérte az üzletlaidonost, hogy, segédjével nyomban küldjön fel lakásába több pár cipőt, harisnyát, kesztyűt és nyakkendőt. Ugyanilyen telefonértesítést kapott meg ugyanazon a napon még több beogradi cég is. Ezek közül ketten teljesítették a megbízást és inasaikkal elküldték az árukat a Lomina utcában megadott címre, ahol az állítólagos dr. Lemisics átvette az árut, majd a hozott nyugtáakra ráütötte helyezgőjét, ráírta, hogy azonnal fizetendő és az inasokat a Milos Velikoga ucca 75. számú házba küldte a nyugtákkal, azzal, hogy ott kifogják fizetni. A Milos Velikog ucca megjelölt házban azonban senki sem tudott az állítólagos Lemisics

doktorról. A becsapott kereskedők jelentést tettek a rendőrségen, ahol haladéktalanul megindították a nyomozást. Közben az egyik kereskedő inasa egy beogradi kávéházban felismerte az állítólagos Lemisicset, akit nyomban előállítottak a rendőrségre. Kihallgatása alkalmával elmondta, hogy Lehn Jakabnak hívják, állás nélküli könyvelő és előadta, hogy a kicsalt áruk egy részét egy Penkher Sándor nevű diszlettervezőnek adta el nyolcszáz dinárért, aki az árut tovább adta.

A szerdai törvényszéki tárgyaláson mindkét vádlott megismételte beismerő vallomását. Lehn büntetlen előzetével védekezett és mentségére azt hozta fel, hogy nővére meghalt, édesanyja súlyosan megbetegedett, ő pedig váratlanul kenyér nélkül maradt és vég-szükségből határozta el magát tette elkövetésére. A bíróság ítéletében arra kötelezte a két vádlottat, hogy a kereskedőknek három napon belül fizessék meg a kicsalt áruk értékét, büntetést azonban nem szabott ki rájuk.

Betörők jártak a guduricai Népbankban

Egy ki szabadult fegyenc és egy napszámos behatoltak a bank pénztárszobájába és már csaknem felfeszítették a többszáz ezer dinárt tartalmazó pénzszekrényt, amikor megzavarták őket

Beeskerekéről jelentik: Vakmerő rablási kísérlet tartja izgalomban a bánáti Gudurica község lakosságát. Két betörő éjszakánként idején behatolt a guduricai Népbank pénztárhelyiségébe és már majdnem sikerült is felfeszíteniük a pénzszekrényt, amikor megzavarták őket, úgyhogy kénytelenek voltak zsákmány nélkül elmenekülni, később azonban mindkettőjüket elfogták.

A guduricai Népbank a napokban ötszáz ezer dináros alapítkeemelést hajtott végre és minden jel arra mutat, hogy ez a körülmény érlelte meg a tettesekben a rablás tervét, mert úgy gondolkodtak, hogy az alapítkeemelés folytán sok készpénz lehet a kasszában.

A betörők éjjel két óra tájban feltörték a bankhelyiség egyik udvari ablakát és ezen keresztül jutottak be a pénztárszobába. Az ablakon súlyos varácsok voltak, amelyeket a tettesek szétreszeltek, majd az üvegtáblákat benyomták és hozzádöntötték a hatalmas Wertheim-szekrény felfeszítéséhez. A legmodernebb betörőszerszámokkal dolgoztak, az okozott halk zöreire azonban így is figyelmes lett a háztulajdonos, aki felkelt ágyából és az ablakhoz lépett, ahonnan látta, hogy a bank helyiségében két ember a Wertheim-szekrény felfeszítésével bajlódik.

A tulajdonos nem csinált lármát, hanem óvatosan felöltözött és kisetett az uccára. Egyenesen a csendőrségre ment, ahol jelentést tett az esetről és segítséget kért. Nyomban több csendőr sietett a helyszínre, a betörők azonban, úgy látszik, valamilyen megneszelték a veszedelmet, mert időközben anélkül, hogy a kasszát sikerült volna felfeszíteniük, betörőszerszámaik hátrahagyásával elmenekültek. Több fiom vésőt, acélfurót és kalapácsot találtak a helyszínen, amiből nyomban arra következtettek, hogy gyakorlott bűnözők követhették el a betörést. A Wertheim-kassza megvizsgálása során megállapították, hogy a tettesek azt súlyosan megrongálták és már csak pár pernyi időre lett volna szükségük, hogy a pénzszekrény aiját felnyithassák. A kasszában többszáz ezer dinár értékű készpénz és különféle értékpapír volt.

A betörők kézrekerítésére erőlyes nyomozást indítottak, amely rövid idő alatt eredményre is vezetett és a betörés tetteseit Imbros Aleksza kiszabadult fegyenc és Paun Maleta szocialista földműves személyében Vrsacon elfogták. Kihallgatásuk során mindketten részletes beismerő vallomást tettek. Kihallgatásuk után mindkettőjüket beszállították a belacrkvai ügyészség fogházába.

A magyar belügyminiszter lemondását követelik a szocialisták

Györki interpellációja a képviselőházban

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház szerdai ülésén Györki Imre szocialdemokrata képviselő interpelláció alakjában szövegátette a Dagály-uccai rendőrtorony építésének ügyét, amellyel kapcsolatban — mint ismeretes — Szcitovszky Béla magyar belügyminiszternek sajtópere folyik a »Magyarság« egyik munkatársa ellen. Györki kérte a miniszterelnököt, hogy amíg a belügyminiszter ügye nem tisztázódik, szülessen fel a belügyminiszteri arra, hogy mondjon le tárcájáról s ezzel adjon módot arra, hogy egyenlő ellentétként álljon a bíróság elé a vállalt újságíróval szemben. Elmondotta Györki, hogy amikor a kormány elhatározta, hogy a rendőrelégység részére otthon épít, csodálatosképp nem akadott az egész fővárosban egy olyan terület sem, amely alkalmas lett volna erre a célra, csupán egyetlen üres telket találtak s ez a telek csodálatosképp épen annak a vállalatnak, a Titán R. T.-nak volt a tulajdona, amelynek Szcitovszky belügyminiszter négy éven át igazgatósági tagja volt. A Titán igazgatója a telket négyezsgölenként 3.10 pengőért vette, míg a belügyminiszter a telket 40 pengőért vásárolta meg.

Rothstein: Azért nincs pénz a munkanélkülieknek!

Esztergályos János: Mennyi volt a provízió?

Györki szerint a belügyminiszternek tudnia kellett, hogy a Titán R. T. építkezésekkel nem foglalkozhatik, mégis lehetőséget nyújtott arra, hogy a vállalkozási szerződést ez a társaság a Stabill részvénytársasággal együtt megköttesse és ezzel az építkezést 478.000 pengővel drágították meg az állam részére. Kérte a miniszterelnököt, hogy amikor a megkötendő szerződés ügye a minisztertanács elé került, tudták-e a kormány tagjai, hogy a belügyminiszter a Titánnak korábban igazgatósági tagja volt.

Bethlen miniszterelnök: Igen, ő maga jelentette be!

Rothstein Mór: Annál szebb.

Györki azzal folytatta, hogy ő a szerződés megkötésében olyan súlyos sérelmet lát és ennek a szerződésnek aláírója olyan könnyelműen bánt a polgárság és munkásság adófilléréivel, hogy ilyen üzletet a kormány egyetlen tagja sem köthet és amennyiben ilyen üzletkötés miatt a bíróság elé kerül, akkor ennek a konzekvenciáját le kell vonni és le kell mondania.

Bethlen miniszterelnök válaszában hangsúlyozta, hogy Györki interpellációja, különösen annak indoklása tipikus példája annak, hogyan nem szabad interpellációt előterjeszteni, különösen olyan ügyben, amely a bíróság előtt fekszik.

Farkas István: Persze, csak a Budapesti Hirlapnak szabad pénzt adni!

Bethlen miniszterelnök kijelenti, hogy nem érti, hogy képzeli Györki, hogy a belügyminiszter egy hónapig, vagy évekig elhúzódó per ideje alatt in statu demissionis legyen. Nincs abban a helyzetben, hogy Györki kérdéseire részletesen válaszoljon, mert ő, miután nem belügyminiszter, ilyen részletesen a kérdést nem ismeri. Hangoztatja, hogy a magyar bíróság előtt csak egyenlő felek vannak.

Popper Sándor: Akkor nem ismeri Törekty!

Bethlen kijelentette, hogy ha a kormány egyik tagját megvádolják, nem tehet mást, minthogy a bírósághoz fordul.

Györki Imre viszonzválasza után Bethlen kijelentette, hogy a parlament csak akkor foglalkozhatik ezzel az ügygel, ha már bírói ítélet van. A képviselőház ezután tudomásul vette Bethlen miniszterelnök válaszáat.

Mielőtt karácsonyi ajándékot vesz,

EL NE MULASSZA

az

UNIVERZITAS

Vig Lajos könyvkereskedés
Aleksandrova ulica, Ruff-cukorka-
üzlet mellett

dusan felszerelt raktárát
vételkötelezettség nélkül meg-
tekinteni

Cégünk további hirdetéseire felhívjuk a
közönség figyelmét

LEGUJABB

Kihirdették az ítéletet a becskerekai kommunisták bünperében

Az összes vádlottakat elítélték

Az Avala jelenti Beogradból: Ma este nyolc óra-kor hirdette ki az ítéletet az államvédelmi bíróság a velükibecskei kommunisták bünperében. Az ítélet szerint *Trajković* Jovant 12 évi, *Davidošević* Radivojt 4 évi, *Alekszics* Mitát 10 évi, *Servó* Mihályt 10 évi,

Mór Ferencet 6 évi, *Seny* Mihályt 7 évi, *Kéri* Rózárt 10 évi, a szokásban levő *Deszpotovic* Mitát és *Mihajlovics* Andriját 10-10 évi, *Acs* Mártont 12 évi, *Funk* Györgyöt 7 évi, *Pucar* Gyurát 8 évi fegyházbüntetésre ítélte a bíróság.

Letartóztatták Predavec Josipot

A vizsgáló bizottság szabálytalanságokat állapított meg a parasztsbank ügykezelése körül

Az Avala jelenti: *Predavec* Josipot a zagrebi rendőrség tegnap éjszaka letartóztatta és azonnal átállította az ügyészség fogházába. A letartóztatással kapcsolatban a külföldi sajtóban olyan hírek láttak napvilágot, hogy a letartóztatásnak politikai háttere

van. Mértékadó helyről nyert felhatalmazás alapján közli az Avala, hogy a letartóztatás a csödben levő zagrebi parasztsbank likvidációs bizottságának feljelentése alapján történt, amely a bank ügykezelése körül szabálytalanságoknak jött a nyomára.

Hónapok óta folytatta visszaéléseit a noviszadi postahivatal! eltűnt pénztárosnője

Egyes jelek szerint Amerikába szökött Kotler Hermina

Noviszadról jelentik: A noviszadi első számú postahivatalban, mint megírjuk, visszaélést fedeztek fel. A postahivatalból még szombaton eltűnt *Kotler* Hermina, a telefonközpont harmincöt éves pénztárosnője. A megindított vizsgálat megállapította, hogy a tisztviselőnek negyven ezer dinárral nem számolt el. *Kotler* Hermina eltűnése óta nem adott életjelet magáról és mintán szerdáiig nem jelentkezett, széleskörű vizsgálatot indítottak még a postahivatalban annak megállapítására, hogy *Kotler* Hermina mióta folytatja bűnös visszaéléseit.

Kotler Hermina a *Gjura* Jakšević ucca 15. szám alatti házban lakott albérletben. Lakásadósnőjének valómása szerint a leány, aki szolid életet élt, vasárnap késő éjjel érkezett haza. Hétfőn reggel rendes időben felkelt és eltávozott, lakásadósnőjének feltűnt azonban, hogy ami csak igen ritkán fordult elő, a pénzeszekrény kulcsait otthon hagyta. A lakásadósnő azt hitte, hogy *Kotler* Hermina odahaza felejtette a kulcsokat, s egész délelőt várt arra, hogy valaki érte jöjjön. A tisztviselő azonban attól az időtől kezdve nem jelentkezett. Megállapították azt is, hogy *Kotler* Hermina vasárnap reggel a munkaszünet ellenére fentjárt hivatali szobájában, hosszabb ideig ült íróasztalánál, iratokat rendezett, néhányat magához vett és eltávozott.

A megbízhatónak és szorgalmasnak ismert tisztviselő eltűnésének okát a postahivatalban többféleké-

pen próbálják megmagyarázni. A leány régebben a *Zastava* című napilap telefonszámlája javára tízezer dinárral több hitelt engedélyezett, mint szabad lett volna. A *Zastava* időközben csödbejutott, a könyvek átvizsgálása során a postán kiderült, hogy a lap tízezer dinár telefonszámláját nem egyenlítette ki és megállapították, hogy a *halasztást önhatalmilag Kotler Hermina engedélyezte*. Ettől az időtől kezdve a posta kárát havi részletekben levonták a pénztárosnő fizetéséből. A leány annakidején bejelentette igényét a csödbtömegrendőrnél, de nem kapott semmit sem. Ezek a levonások érzékenyen érintették a leányt és valószínűnek tartják, hogy ebben az időben kezdte meg bűnös manipulációit. Íróasztalfiókjának átvizsgálása alkalmával ugyanis régi utalványokat találtak és megállapították, hogy a leány ezekre az utalványokra beírt összegyet nem számolta el a főpénztárnál. Több ilyen régebbi keltezésű utalványt találtak, amelyekből kiténik, hogy a pénztárosnő a hiányzó negyvenhat ezer dinárt kisebb tételekben tulajdonította el.

A nyomozás teljes apparátussal folyik, de nem tartják kizártnak, hogy a pénztárosnő Amerikába szökött, ahol egy nagynője él. *Kotler* Hermina többször hangoztatta hivatalnoktársai előtt az amerikai utat, más kijelentéseiből viszont arra lehet következtetni, hogy a megtévedt leány öngyilkosságot követett el.

A nagymosás réme

nem kísért már, ha Schicht RADION-nal mos. Olyan kényelmes és egyszerű az egész!

1. Éjszakára a szokásos módon beáztni. 2. A Schicht RADION-t hideg vízben feloldani és benne 20 percig főzni a ruhát. 3. Először meleg-, majd hidegvízben jól öblögetni.

Próbálja ki egyszer. Látni fogja, hogy nincs szebb a Radionnal mosóruhánál.

Liverpooli terménytőzsde, dec. 11. (Zárlat.) Buza december (9 sh 1 d) 8 sh 11 háromnegyed d, március (9 sh 7 önyolcad d) 9 sh 6 d, május (9 sh 10 d) 9 sh 8 d, július (9 sh 10 háromnyolcad d) 9 sh 8 és fél d.

Winnipeg-i terménytőzsde, dec. 11. Középfolyamok: Buza december (137.375) 135 háromnegyed, május (143.375) 142 önyolcad, július (145.75) 143 háromnyolcad.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a Jugoszláv vízek mai állása a következő: Duna: Bezdán 94 (-2), Apatin 173 (0), Bogojevo 175 (-3), Vukovar 118 (0), Noviszad 125 (-1), Zemun 220 (-4), Pančevó 212 (-6), Orsava 258 (0), Dráva: Oszijek 66 (-6), Száva: Mitrovica 450 (-15), Száva: Zagreb 20 (-8), Beograd 190 (-4), Tisza: Senta 72 (+14), Becej 46 (+6).

HIREK

— **Öfelsége szlavájának megünnepzése.** Beogradból jelenti az Avala: Öfelsége Alekszandar király szlaváján, Szveti Andrej Prozvani napján a beogradi udvari kápolnában ünnepi istentiszteletet tartanak, az ünnepi kaldeuszentelési szertartás a dedinjei királyi kastélyban fog lefolyni. Az ünnepélyen csak megünnepelt vendégek vehetnek részt, míg a látogatókönyveket a beogradi udvari marsallátusnál teszik ki.

— **Dr. Csirics Irinej püspök kitüntetése.** Noviszadról jelentik: Öfelsége Alekszandar király dr. Csirics Irinej noviszadi püspököt a Fehér Sas-rend ötödik osztályával tüntette ki.

— **A báni hivatal közlekedésügyi osztályának főnöke elfogadta hivatalát.** Noviszadról jelentik: Gradjanski Pora, a báni közlekedésügyi osztályfőnöke szerdán Noviszadra érkezett és átvette hivatala vezetését.

— **A gazdasági kamarák delegációja a szociálpolitikai miniszternél.** Beogradból jelenti az Avala: A gazdasági kamarák képviselői szerdán délelőtt felkeresték dr. Drinkovic Mito szociálpolitikai minisztert és egy elaborátumot adtak át neki, amelyben a munkásbiztosítási, munkásvédelmi és munkafelügyeleti törvény revízióját kérték. A delegátusok továbbá kérték a minisztert, hogy a munkástörvények revíziója alkalmával a munkaadók érdekképviseletének kívánságait is vegye figyelembe. Drinkovic szociálpolitikai miniszter a küldöttéget szívélyesen fogadta és kijelentette, hogy a revízió alkalmával összehangba fogja hozni a munkások és munkaadók kívánságait.

— **Tárgyalások a jugoszláv-francia kereskedelmi szerződés módosításáról.** Beogradból jelenti az Avala: A francia kormány beogradi követsége útján nemrégiben javaslatot tett a jugoszláv kormánynak az 1928-ban kötött jugoszláv-francia kereskedelmi szerződés néhány pontjának módosításáról. A külügy kereske-

TŐZSDE

Zürich, dec. 11. (Zárlat.) Beograd 9.12 hétnyolcad, Páris 20.26, London 25.12½, Newyork 514.45, Brüsszel 72.05, Milánó 26.93½, Madrid 71.50, Amszterdam 209.75, Berlin 123.22, Bécs 72.42, Szófia 3.72, Prága 15.26¼, Varsó 57.72½, Budapest 90.17, Bukarest 3.07.

Beograd, dec. 11. (Zárlat.) Páris 223.03-221.03, London 275.77-274.97, Newyork 56.37-56.17, Zürich 1097.40-1094.40, Milánó 296.12-294.12, Berlin 13.5225-13.4925, Bécs 7.952-7.922, Prága 167.69-164.89, Budapest 9.8972-9.8672.

Beogradi értéktőzsde, dec. 11. (Zárlat.) Hétszázalékos államadóssági kötvény 55.50-85, négyszázalékos agrárköleskötvény 52-51, Ratnaszeta prompt 4.6-5.9-4.34.50, februára 412-411, Narodna Banka 8220 dinár.

Szombori terménytőzsde, dec. 11. Buza 190-195 dinár, rozs 140-150 dinár, árpa 115-125 dinár, tavasz 135-140 dinár, baranyi 150-160 dinár, hab 500-510 dinár, válogatott 510-520 dinár, tarka 310-320 dinár, tengeri 135-140 dinár, új 102.50-107.50 dinár, morzsolt 125-130 dinár, liszt 0-ás 295-305 dinár, 2-es 270-280 dinár, 5-ös 240-250 dinár, 6-os 210-220 dinár, 7-es 160-170 dinár, 8-as 120-130 dinár, korpá 90-100 dinár.

Noviszadi terménytőzsde, dec. 11. Buza bácskai 77 kilós 192.50-197.50, bácskai 78 kilós 195-200, felsőbácskai 78 kilós 180-200, Tisza hajó 78 kilós 200-205, felsőbánáti 77 kilós 185-187.50, délbánáti 77 kilós 182.50-185, szerémi 75-76 kilós 180-182.50, szerémi 77

kilós 182.50-185, Árpa bácskai 63-64 kilós 122.50-127.50, szerémi 63-64 kilós 122.50-127.50, Zab bácskai 137.50-142.50, szerémi 137.50-142.50, Tengeri bácskai garantált minőség 107.50-110, bácskai 105-107.50, bácskai XII-I. 110-112.50, bácskai III, Duna 130-132.50, bácskai IV-V. 135-137.50, bácskai szárított 130-132.50, bácskai szárított Duna 130-132.50, bánáti Duna III. 130-132.50, bánáti Bega III. 130-132.50, szerémi garantált minőség 107.50-110, szerémi 105-107.50, szerémi XII-I. 110-112.50, szerémi Duna III. 130-132.50, szerémi szárított 130-132.50, Lisztek: 0g és 0g 305-310, kettős 275-280, 6-ös 235-240, hatos 185-190, hetes 140-150, nyolcas 112.50-115, Korpá bácskai, bánáti és szerémi 90-95, Burgonya fehér szlovéniai 90-95, rózsaburgonya szlovéniai 90-95, Irányzat: lanya.

Budapesti gabona-tőzsde, dec. 11. (Zárlat.) Készárnyac, Irányzat barátságos, Buza 77 kilós: tiszavidéki 23.10-23.50, felsőtiszai 22.85-23.05, fehérmezeyi 21.75-21.95, pestvidéki 21.85-22.05, Buza 78 kilós: tiszavidéki 23.40-23.70, felsőtiszai 23.05-23.25, fehérmezeyi 22-22.15, pestvidéki 22.10-22.25, Buza 79 kilós: tiszavidéki 23.65-24.05, felsőtiszai 23.30-23.45, fehérmezeyi 22.25-22.40, pestvidéki 22.35-22.50, Buza 80 kilós: tiszavidéki 23.95-24.26, felsőtiszai 23.35-23.50, fehérmezeyi 22.35-22.50, pestvidéki 22.45-22.60, Rozs: pestvidéki 15-15.10, Árpa: takarmány Ia. 15.80-16.50, sör, felsőmagyarországi 19.50-21, Zab: Ia. 14.50-15.50, Tengeri: tisztított morzsolt 13.35-13.50, Határ-időpiac, irányzat lanya, Buza: márciusa 23.07-23.08.

Budapesti sertés- és vészómarhavásár, dec. 11. Felhajtás 350 darab sertés, Irányzat változatlan. Árak: zsirsertés Ia. urasági netőz párnként 300 kilós 144-147, szedett közép zsirsertés 220-260 kilós 124-130, zsir, nagyban 176, szalonna, 3 darabos, táblás, sózott 140, négy darabos 136 fillér kilogrammonként.

delemügyi és pénzügyminisztérium szakértői foglalkoztak a francia indítvánnyal és úgy találták, hogy a tárgyalások lefolytatására megvan az elvi alap. A jugoszláv kormányt meginduló tárgyalásokon dr. Janovic Miroslav, a külügyminisztérium konzuláris és kereskedelmi ügyosztályának főnöke, továbbá Todorovic Milan egyetemi tanár fogják képviselni, szakértőként pedig Bujidics és Boriszavljevics pénzügyminisztériumi főinspektorok és Kilija Milan kereskedelemügyi minisztériumi inspektor vesznek részt a tárgyalásokon.

— A noviszadi tartományi pénzügyigazgatóság területén novemberben 6,640,000 dinár értékű okmánybélyeg fogyott el. Noviszadról jelentik: A noviszadi tartományi pénzügyigazgatóság területén november hónapban 6,640,000 dinár értékű okmánybélyeg fogyott el. Augusztusban és szeptemberben az okmánybélyeg forgalma meghaladta a nyolcmillió dinárt. A legnagyobb forgalom január, februárban van, amikor az autó- és kocsijelvényeket róják le.

VÁROSI MOZIBAN

A vér melódiája

Frank Borsage „A hetedik menyország” rendezőjének filmkölteménye

— Dr. Zubkovic Pavle báni tanácsos visszaérkezett Noviszadra, Noviszadról jelentik: Dr. Zubkovic Pavle báni tanácsos, a Dunabánsági kabinetiroda főnöke néhány napi szabadságáról szerdán visszaérkezett Noviszadra és átvette hivatalát.

— Tanítóképzés és áthelyezések. A közoktatásügyi miniszter Láng Lőrinc temerini tanítót saját kérelmére Lazarevora helyezett át, Csoszics Bozsidar és Csoszics Dusanka tanítókat pedig a temerini iskolához nevezte ki.

— Rendes áru- és állatvásár lesz vasárnap és hétfőn Szuboticán. Az állatvásár következtében elmaradt őszi szuboticiai nagyvásárt december 15. és 16-ikán, vasárnap és hétfőn tartják meg. A rendőrség intézkedése szerint az alkalommal rendes kirakodó áru- és állatvásárt tartanak Szuboticán és a vásárra való tekintettel az üzletek, mint más országos vásárok napján, egész nap nyitva lehetnek.

— Szubotica társadalmi nyomorgókért. A Dobro Delo jótékonyági egyesület megalakulásával Szubotica olyan nagyszabású segélyező intézményhez jutott, amely célkitűzésével és tervezett méreteivel egyaránt versenytárs nélkül áll nemcsak a Dunabánságban, hanem az egész országban. A Dobro Delo az inszések téli segélyezésén messze túlmenő programmal indul a jótékonyág szent háborújába. A Napló eddig gyűjtött adományait a Dobre Delonak átadni további diszpozíció céljából, adományok bejelentését azonban továbbra is köszönettel fogadjuk és hirlapilag nyugtázzuk. A már nyugtázott adományokon kívül szerdán Hütter Árpád szuboticiai nagykereskedő a Napló után az inszégakció céljaira harmincöt pár harisnyát adományozott.

— Szomborban is megszüntették az állategészségügyi zárlatot. Szomborból jelentik: A földművelésügyi minisztérium rendelete, amellyel Szuboticán és Szomborban megszüntette az egészségügyi zárlatot, kedden érkezett meg Szomborra. A rendelet engedélyezi az elmaradt vásárok pótlását és így az állatvásárt Szomborban december 22-ikén, Bajmokon pedig 29-ikén tartják meg.

— A folyamhajózási igazgatóság új elnevezése. Beogradból jelentik az Avala: Radivojevic Laza közlekedésügyi miniszter döntése értelmében a folyamhajózási igazgatóságot (Direkcija Recsne Plovidbe) a jövőben a Direkcija Jugoslovenske Recsne Plovidbe elnevezést fogja viselni.

CHARLES FARREL és MARY DUNKÁN

A vér melódiája a VÁROSI MOZIBAN

— A vasutas özvegyek és árvák segélyt kapnak a vasutasok egyesületétől. A szuboticiai nemzeti vasutasok és hajósok egyesülete felhívja azokat a vasutas-özvegyeket, akiknek férjfelváltása vasuti szerencsétlenség áldozatai lettek, hogy e hó 14-ikén délután 4 órától 6 óráig az egyesület albizottságánál jelentkezzenek a Wilsonova-ucca 3. szám alatt, a ruha és adományok felosztása ügyében, amelyeket a vasutas bálon gyűjtöttek a vasutas özvegyek és árvák javára. Később érkezett bejelentéseket nem vesznek figyelembe.

— Általános razzia Szuboticán. Kedden este a szubotici rendőrség általános razziat rendezett a város bel- és külterületén. A rendőrkapitányok és köri biztosok vezetésével rendőrsapatok járták be a várost, felkeresték a gyanús helyeket és a kéteshírű kocsmákat. A razzia során több csavargót előállítottak, köztük egy sztaromoravcai illetőségű embert, akinél megmotozása alkalmával két bucsulevet találtak. Kiderült, hogy az illető ezen az éjszakán akart öngyilkosságot elkövetni és a detektívek az utolsó percben akadtak rá, amikor az erdő felé tartott, hogy ott felakassza magát. Az előállított személyeket csavargásért megbüntetik és amennyiben nem szuboticiak, illetőségi helyükre toloncolják.

— Házasság. Robitsek Rezsín Bajmok és Beck Gábor Géza Velikibecskerek folyó hó 15-ikén, vasárnap délután negyed 1-kor tartják esküvőjüket bajmoki lakásukon. (Mindén külön értesítés helyett.)

— Zsírzsodás merényletéről hat hónap. Noviszadról jelentik: Dulka Rózsai noviszadi leány ez év október 23-ikán az Almási uton levő Risztics-féle textilgyár előtt zsírzsodával leöntötte udvarlóját, Győri Béla mechanikust, aki súlyosan megsebesült. A noviszadi törvényszék szerdán Dulka Rózsit hathavi fogházra ítélte.

— Áthelyezés. Szomborból jelentik: A pénzügyminiszter Horvátszki Mladen szomori pénzügyigazgatósági adóosztályt a novibecseji állami adóigazgatósághoz helyezte át.

— Ismeretterjesztő előadások Szaribecsejen. Szaribecsejről jelentik: A katolikus olvasókör vezetősége az idén is megrendezi téli ismeretterjesztő előadásait. Az első előadást vasárnap tartotta meg Petrányi Ferenc apátplébános, a kör elnöke, aki Páris történetét és nevezetességeit ismertette. A nagyszámú közönség mindvégig nagy figyelemmel hallgatta a nivós előadást és lelkes ovációban részesítette az előadót.

Ritkán van alkalom oly csodaszép művészfilmet látni mint

A vér melódiája

főszereplői — a VÁROSI MOZIBAN

Holnapután már minden kereskedésben meggyőződhet a „STANDARDYN 4” kiválóságáról

— A semmitűzők helybenhagyta a gyilkos szombori parkettkészítő háromévi fegyházbüntetését. Noviszadról jelentik: Bohnert Ferenc tízennyolc éves szombori parkettkészítő munkás ez év március 11-ikén Szomborban a Mirna-uccában három kézzel meggyilkolta Pejics József huszonkétéves szabósegédét, hírneves birközöbajnokot. A szombori törvényszék Bohnert, aki önvédelemmel védekezett, tízévi fegyházra ítélte és az indokolásban kimondta, hogy az önvédelem esete nem forog fenn, mert a tanuallomások szerint Bohnert hívta be a Mirna-uccába Pejics Józsefet, hogy ott összemérjék erejüket. A felelősségi bíróság ez év október 28-án Bohnert büntetését háromévi fegyházra szállította le. A semmitűzők szerdán dr. Jocić Milorád védőbeszéde után helybenhagyta a másodfokú bíróság ítéletét.

— A gazdasági kamarák főtítkárainak értekezlete Beogradban. Beogradból jelentik: A gazdasági kamarák főtítkárai hétfőn és kedden értekezletet tartottak Beogradban. Az értekezleten, amelyen több fontos ügyet tárgyaltak le, a noviszadi kamara részéről dr. Koszics Mirkó főtítkár vett részt. Megvitatták a vám-tarifá revízióját és tárgyaltak az ipari statisztikai hivatal megszervezésének ügyét is. Szóba került a kivitelre kerülő áruk minősége ellenőrzésének kérdése is és elhatározták, hogy a kender, paprika és komló minőségének ellenőrzése ügyében megfelelő javaslatot tesznek a kereskedelemügyi minisztériumnak. Behatóan foglalkoztak a kereskedelem fejlesztése érdekében létesítendő intézet programjával is. Végül a beograd, ljubljana, zagrebi és noviszadi kamarák főtítkárainak bevonásával szűkebb bizottságot alakítottak, amelyen a nemzetközi vámhéke ügyével foglalkoztak.

— A noviszadi munkástözsde igazgatósági ülése. Noviszadról jelentik: Dr. Belajdzics Vladimir, a noviszadi törvényszék elnöke, akit a noviszadi munkástözsde kormánybiztosává neveztek ki, december tizenegyedikére ülésre hívta össze a munkástözsde igazgatósági tagjait.

— Vasutas-otthon épül Noviszadon. Noviszadról jelentik: Ilics Milos, a szubotici vasutasegyesület kiküldöttje szerdán Noviszadon járt és eljárt a városnál annak a teleknek átadása ügyében, amelyet Noviszad város a villanytelep mellett egy létesítendő vasutasotthon céljaira kijelölt. A vasutasegyesület ugyanis Noviszadon az átutazó vasutasok számára otthont akar emelni. Ugyanebben az épületben a noviszadi vasutasok gyermekei részére napközi otthont rendeznének be. Noviszad város a telek az egyesület rendelkezésére bocsájtotta, úgyhogy jövő tavaszra már meg is kezdik ott az építkezéseket.

Karácsonyra csokoládé figurák

nagy választékban.

Fries szaloncukor minden színben, kilója csak 32 din.

Bonbonier Szubotica

Puk. Krupcevića (Rudić) ulica 3-

— Hatóvi fegyházra ítelték a gyilkos kikindai gazdálkodót. Noviszadról jelentik: Terzin Pera kikindai gazdálkodó 1927. október 17-ikén vadászatról tért haza és bement Krstics Dusan kocsmájába. Az ivóban találkozott Popeszkov Perával, akivel régebbi idő óta haragos viszonyban volt. Popeszkov sértegetni kezdte Terzint, aki nemsokára eltávozott a kocsmából. Popeszkov követte Terzint és a sötét utcán összeverekedtek. A szorongatott helyzetben levő Terzin Pera lekapta vadászfegyverét s agyonlőtte haragosát. A kikindai törvényszék tízévi fegyházra ítélte Terzint. A felelősségi bíróság hat évre szállította le a büntetését. A semmitűzők ez év júniusában megsemmisítette az ítéletet és új ítélethozatalra utasította a felelősségi bíróságot, amely október 7-ikén ismét hat évre ítélte a gyilkos gazdálkodót. A semmitűzők szerdán helybenhagyta ezt az ítéletet.

— Meleg ruhát kap harminc noviszadi szegény gyermek. Noviszadról jelentik: A noviszadi szerb jótékony nőegylet ezen a télen ismét harminc szegény gyermeket fog felruházni. Dr. Stefanovic Zsarkóné elnökő szerdán megjelent a szegény gyermekek Gundulicseva uccal otthonában, ahol dr. Radics Fedor orvos kiválasztotta azt a harminc gyermeket, akiket a nőegylet karácsonyra meleg ruhával lát el.

Bélelt trikókeztyűk 14 dinártól. Klein Jenő speciális trikóáru-üzleteiben Noviszad, Vel. Becskerek, Szentá.

— Felemelték a noviszadi tanítók lakáspótlékát. Noviszadról jelentik: A noviszadi iskolások kedden ülést tartott, amelyen a jövő évi költségvetés ügyét tárgyalták. Az ülést szerdán folytatták, elkészítették a költségvetést, amelynek legfontosabb pontja a tanítók lakáspótlékának felemelése. A lakáspótlékot ugyanis a város lakosságának számarányától teszik függővé és a népszámlálás előtt a noviszadi tanítók évi lakáspótléka ezernyolcszáz dinárt tett ki. A népszámlálás eredménye alapján Noviszadot más kategóriába osztották be és ennek folytán a tanítók lakáspótlékát négyezernyolcszáz dinárra emelték fel.

Nagyrabecsült cevőim tudomására adom, hogy a 19-ik játék nyerő sorsjegyei már beérkeztek, melyek árusítását megkezdem. GLOBUS sorsjegyáruda Karadžičeva ul. 6. (Bárany-köz.) 4139

— Zsarolásért egyhavi fogház. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken Letic Misa kereskedelmi alkalmazottat zsarolásért egyhavi fogházra ítelték.

— Tűz egy novoszelői kenderszártóban. Noviszadról jelentik: Kimencz Róbert novoszelői gazda kenderszártójában tűz keletkezett. A tüzet Müller Jakab fűtő vette észre, azonnal fellármázta a környéket s így sikerült is megmenteni az épület nagyrészét. A kár így is több ezer dinárt tesz ki.

Uradalmi prima kihizott sertésekből való Zsírzalonna kg.-ként 18 dinár Háj „ 20 „ Zsír „ 22 „ 145-16

KORHEC
16- és fióküzleteiben

— Megegyezés jött létre a vrházi cukorgyár és a község között a gyár hátralevős adója ügyében. Vrhászról jelentik: A novirvási község tanács a napokban rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek legfőbb pontja a vrházi cukorgyár több mint egy millió dináros községi adóhátralék ügyének rendezése volt. A cukorgyárat az ülésen Schwarc Jenő vezérigazgató képviselte és sikerült a gyár és a község között megegyezést létrehozni. A cukorgyár a megegyezés értelmében már a legközelebbi napokban kifizeti adóhátralékát. Remélik, hogy hasonló alapon a régóta húzódó villanyáram kérdésében is sikerül majd megegyezést létrehozni.

— Vöröskereszt-est Petrovoszelón. Petrovoszelóról jelentik: December 17-ikén, Ófelsége Alekszandar király születésnapján, a petrovoszelói Vöröskereszt egyesület másoros estélyt rendez a nagyvendéglő színházterében. Az estélyen négy egyfelvonásost is előadnak.

RUFF-deszert

a legszebb és legédesebb
karácsonyi ajándék

— Novirvási község szubvencionálja a vrházi protestáns szeretetházat. Vrhászról jelentik: A felosztott tartomány utolsó rendelkezései között jóváhagyta a novirvási község tanács egy régebbi határozatát, amely szerint a vrházi protestáns szeretetháznak tizenöt ezer dinár segélyt szavaztak meg. A község tanács keddi ülésén elhatározta, hogy a segélyt a napokban kifizeti a szegényháznak.

— Felakasztotta magát egy sztaribecseji leány. Noviszadról jelentik: Sémágyi József sztaribecseji földműves már régóta rossz családi viszonyok között élt és házában napirendben voltak a veszekedések. Sémágyi József szerdán is ittasan tért haza és szóváltásba keveredett a feleségével, akit megvert. Leánya Sémágyi Amália annyira szívére vette az inzultust, hogy az udvar egyik félreeső helyén felakasztotta magát. Az anya rosszat sejtve gyermeke keresésére indult, mire azonban ráakadt Sémágyi Amália halott volt.

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka

— Rendezik az Hóki villamosvilágítás ügyét. Bácskopalánkáról jelentik: Hók község vezérnöke önálló villamostelep létesítésének terével foglalkozik. Felmerült az a terv is, hogy az áramot a palánkai villamostelepről szerzik be és ebben az esetben a Duna alatt magasfeszültségű vezetéket fektetnének le. A kábelvezeték lefektetésének költségei közel félmillió dinárba kerülnének. A magasfeszültségű vezeték lényegesen kevesebbe kerülne, ha kész lenne a Palánka—iloki bíd.

— Új telekkönyvvezetők. Noviszadról jelentik: A noviszadi felelhetési bíróság mellett működő telekkönyvvezetői vizsgabizottság előtt Djudjevics Vladislav noviszadi, Miskov Száva titeli, Adamovics Jovan velikihecskeréki és Momirov Zsivko zsabalji telekkönyvi hivatalnokok sikerrel tették le a telekkönyvvezetői vizsgát.

Dr. HECHT SZANATÓRIUMOK SEMMEERING

Palace-Sanatorium Dr. Hecht 1000 m.
Semmering-Sanatorium Dr. Hecht (sz.
elött Vécsey) 800 m. — Penzion Dr. Hecht 1000 m.

— Elhalasztották Debeljácski Mita noviszadi földbirtokos bűnpörének tárgyalását. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken szerdára volt kitűzve Debeljácski Mita noviszadi földbirtokos bűnpörének fő tárgyalása. A tárgyalást a törvényszék Debeljácski Mita kérelmére elhalasztotta, mert ügyvédjének, dr. Mátyás Misának halaszthatatlan ügyben el kellett utaznia. A törvényszék büntetőtanácsa az újabb tárgyalást december 27-ikére tűzte ki.

Schwarz József divatruházában karácsonyi cikkek és választékban olcsó áron.

A rendellen székelést

gyorsan rendb. hoz a estéknént egy késhegyyi

Gyógyszertárakban és drogériákban, csomagja 4 dinárért kapható. 13613

Enyhe illatu

és mégis tartós az Elida Favoritszappan parfümje. Megvan minden tulajdonsága, amit egy jó szappantól elvárhatunk. Enyhe és tiszta, szépíti az arcbőrt. Bőséges habzóképesége mellett remek minősége folytán mégis takarékos.

ELIDA Favorit SZAPPAN

— Emberölés kísérletére egyévi fogház. Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken szerdán tárgyalták Reichardt Ferenc bresztováci legény büntnyét. Reichardt ellen szándékos emberölés kísérlete miatt indult eljárás, mert múlt év szeptember 8-ikán egy kocsmai verekedés alkalmával haltával súlyosan megsebesítette fején Eldelheim Georg földműveslegényt. A tárgyaláson a vádlott kijelentette, hogy nem volt szándékában megölni Eldelheimot és tettét ittasságával mentegette. A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság egyévi fogházra és négyévi hivatalvonzásra ítélte.

— Orvosi hír. Dr. Spitz Jenő orvos rendelőjét Noviszadon, Futaki ut. 26. (Löwy Mátyás-ház) megnyitotta. Rendel 10—12-ig és 2—4-ig.

— A Tank műkedvelő előadása. A szubotici Tank sportegyesület műkedvelői december 22-ikén, vasárnap este előadják a Népkörben a Granicsar című szindarabot.

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes »Ferenc József« keserűviz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a Ferenc József viz szellemi munkásoknál, neuraszténia embereknél és betegeskedő asszonyoknál rendkívül létékony hatású gyomor- és béltisztító szer. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 22

Köszönöm! Nem kérek mást, csak Popovics-féle DESZANKA-krémet!

A modern »Kassovitz-pensio« Szuboticián, a vasut-igazgatósággal szemben bámulatos olcsón nyújt minden kényelmet, elsőrangú ellátást. Ugyanott kitűnő házikószt kihordásra is kapható.

— Adóelengedésben részesülnek a temerini jégkárosultak. Temerinből jelentik: Temerin község határát 1923-ban teljesen elverte a jég és a károsult gazdák cunok folytán adóelengedésért folyamodtak, de az elsőfoku adóhatóságok a kérelmet elutasították. Az ügy elintézetlenül hevert egész a múlt évig, amikor az új adóügyi aljegyző az elsőfoku hatóság határozatát megfellebbezte a miniszteriumhoz. A pénzügyminiszter a fellebbezésnek helyt adott és utasította a központi kataszteri hivatalt, hogy állapítsa meg az adóelírások összegét. A kataszteri hivatal 123.000 dinár állami adót irt le és utasította a pénzügyigazgatóságot, hogy készítse el azoknak a gazdáknak a jégzékét, akik adóelengedésre tarthatnak igényt.

— Nagy részvét mellett temették el dr. Paukovics Andort. Szerdán délután két órakor temették el Szuboticián, a Szokolszka ucca 7. szám alatti gyászházból a tragikus véget ért dr. Paukovics Andor ügyvédet. A temetésen a közeli hozzátartozók és rokonnokon kívül nagy számban jelentek meg az elhunyt ügyvéd régi ismerősei, barátai és az ügyvédi kar tagjai. A gyászháznál dr. Nagy Ödön ügyvéd mondott búcsúbeszédet, majd a virágokkal elborított halottkoscsi a gyászolók nagy tömegétől követve elindult a Szentgyörgyi uti temető felé. A gyászszertartást, dr. Takács János lelkész vezegte. Dr. Paukovics Andor koporsóját a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

A műértő közönség fényképésze Reményi

FILM

„A frakkos csibész“ és „Norry“

A Lifka mozi új kettős műsora

A Szuboticiáról indult Nagy Katót, magasba ivelő művészi pályájának újabb jelentős állomásán prezentálja az az ötletes, kedves és mindvégig szórakoztató vizjáték, amelyet csütörtöktől vasárnapig vetítenek a Lifka-moziban.

A film meséje kevés joggal vindikálhatja magának az újszerű jelzőt. Két rokonszenves naplopó, egy előrehaladott koru, de élnivágyó szépasszony és egy elragadóan kedves és temperamentumos csifri kalandjaiból tevődik össze a történet, amely derűsen kezdődik és természetesen többrendbeli házassággal végződik. Nagy Kató, a film főattrakciója, ezúttal is olyan szerepet kapott, amely mérték után egyenesen az ő számára készült és a fiatal művésznő dus fantáziával, sok egyéni kezdeményezéssel, finom kifejező mimikával és gaminos kedvvel tölti ki a szerep kereteit.

Partnerei Siegfried Arno, aki hovatovább az európai Buster Keaton női ki magát, Hermann Paulig, Adele Sandrock és a többiek tökéletesen asszisztálnak. Külön említést érdemel a pompás rendezés, amely sok vadonatúj fotográfiai és szcenikai ötlettel tarkítja a szentáriumot.

A Lifka új kettős műsorának második részében a Norry című érdekes filmjátékot mutatja be. (d.)

A kételkedők is meggyőződéssel távoznak a Sekelj divatház karácsonyi nagyvásárjáról,

mert csak jóminőségű árut vesznek eddig nem létezett

olcsó árakon. - A vásárlóközönség különösen az **56 és 58 dináros** 140 cm. széles, tiszta gyapju, mintás női ruhaszöveteket, a **14 és 18 dináros** szintartó, divatminőségű flaneleket, a **70 dináros** selyem és plüss fejkendőket és a különböző selyem és szövet **mara-dékokat** vásárolja. A **98 dináros** karácsonyi ajándékvászonból és a **80 dináros** kávéasztal-készletből csak még néhány darab van raktáron.

SPORT

Vasárnap megkezdik a mérkőzéseket Zách Jenő serlegéért

SzMTC—Sport és SzAND—Zsakmérkőzések az első fordulóban

Zách Jenő, az SzMTC alelnökének értékes serlegéért — mint megírtuk — a vasascsapaton kívül a SzAND, Sport és a ZsAK együttese mérkőznek. A mérkőzéseket egyfordulós pontrendszerrel rendezik meg és vasárnap már lejátszák az első fordulót.

A múlt héten megelicit sorsolás szerint az első fordulóban két rendkívül érdekes mérkőzés kerül lejátszásra az

SzMTC—Sport és a SzAND—ZsAK csapatai között. Mind a két mérkőzés kivételes sporteseménynek ígérkezik. Az SzMTC revansot készül venni a kék-fehér csapaton a bajnoki szezonban elszenvedett súlyos vereségért. A SzAND—ZsAK mérkőzés ér-

dekességét növeli, hogy ezuttal mutatkozik le a bajnokcsapat színeiben Kónrád, az oszijekli válogatott kapus, akit a múlt hónapban igazoltak le a SzAND-nak, míg a ZsAK-ban játszott fog Kikles, aki régi egyesülete ellen szerepel először a ZsAK első csapatában. Egyébként a körmérkőzéseken szereplő négy csapat legjobb felállításával veszi fel a küzdelmet Zách Jenő serlegéért, amely mellett a résztvevő csapatok vigaszdíjat tűztek ki a második helyezettnek. Ugy a vasárnapi mérkőzéseket, mint a következő fordulót a SzAND-pályán játszzák le és előreláthatólag nagy közönségű lesz.

Összeállították Szubotica válogatott csapatát Beograd ellen

A válogatott csapat hétfőn délután utazik el a fővárosba

Megírta a Napló, hogy a beogradi alszövetség meghívta Öfelsége Alekszandar király születésnapjára, december 17-ikére Szubotica válogatott csapatát Beogradba. A szubotici alszövetség elnöksége táviratban értesítette a beogradi alszövetséget, hogy a meghívást elfogadja, kedden este pedig az alszövetség igazgatótanácsa is jóváhagyta a mérkőzés leköltését.

A keddi esti ülésen Szegedinszki Nesztor I. titkár, alszövetségi kapitány az igazgatótanács elé terjesztette javaslatát a válogatott csapat összeállítására és

a tanács beható vita után az alábbi válogatott csapatot jelölte ki:

	Virág (Bácska)		
	Bali (SzAND)	Beleszlin (SzAND)	
Held (SzAND)	Jovanovics (SzMTC)	Muszlin (Bácska)	
Inotai (SzAND)	Barna I. (SzMTC)	Kovács (SzAND)	Horváth (SzAND)
			Gábrics (SzAND)

Tartalék: Handk (SMTc), Denegri (Sport), Matijevics (SzAND).

A válogatott csapat összeállítása általában kielégítő, bár kétségtelen, hogy egyik-másik helyet nem a legszerencsésebben töltötték be. A csapat legjobb része a Virág — Bali, Beleszlin — védelem, amelynek mindhárom tagja országos viszonylatban is első klasszist képvisel. A halvesor kijelölése kétségtelenül a legnehezebb problémája volt a válogatás intézőinek, miután épen ez a csapatrész az, amely ma nélküli a valóban klasszis játékosokat. Az igazgatótanács — mint a válogatás mutatja — igyekezett fejlett technikájú játékosokból összeállítani a halvesort, ami a nagy tudású ellenféllel szemben nem teljesen indokolatlan. A bajcsapán ott van, hogy a válogatott halvesor tempóbírása nem áll arányban tudásukkal és így sok érv támogatja azokat az álláspontjait, akik legalább a centerhalf helyére szívesebben láttak volna egy »tűdű embert«, amilyen például Copko is. Held hosszú idő után ismét jobbhalfot fog játszani a válogatottban, amelyet nagy tudásánál fogva bizonyára ezuttal is közmegegyezésre fog betölteni. Ujone a csapatban Muszlin, aki csak rövid idő előtt tűnt fel a Bácska csapatában és kiváló szereplésével már is megnyerte a válogatók bizalmát. Kétségtelen, hogy ha nem lesz lámpaláza, úgy meg is fog felelni a bizalomnak. A csatársort négy SzAND játékos mellett Barna I. (SzMTC) fogja alkotni, ami az adott körülmények között sikerült megoldásnak látszik. Miután azonban Inotai esetleg nem szerepelhet a válogatottban, az igazgatótanács felhatalmazást adott az alszövetségi kapitánynak, hogy szükség esetén (Csetét (Sport) állítsa a jobbszélre.

A válogatott csapat — tekintettel arra, hogy vasárnap négy elsőosztályú csapat mérkőzik és így csaknem valamennyi válogatott szerepelni fog — nem tart triált. A csapat tagjai Gyorgyevics Jovan és Szegedinszki Nesztor vezetésével hétfőn délután öt órakor utaznak el Beogradba.

Az apatini Tri Zvezde Szuboticián. Érdekes mérkőzésben lesz része kedden, Öfelsége Alekszandar király születésnapján Szubotica sportközönségének. A Ferrum SK leköltötte az apatini Tri Zvezde jőhírű együttesét barátságos mérkőzésre. A kitinő erőkből álló apatini csapatnak ez lesz a bemutatkozó mérkőzése Szuboticián, amely iránt sportkörökben nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Tornász-ünnepély Pribicevicseván. Pribicevicseván vasárnap tartotta meg a tornászegylet ezidei első tornaünnepélyét. Az egylet vezetősége elhatározta, hogy január 7-ikén a nagyvendéglő tánctermében nagy tornaünnepélyt rendez, amelyre a szőmi tornaegyleteket is meghívja.

A petrováci Szlovácki Palánkán. Noviszadról jelentik: A palánkai Szloga vasárnap vendégül látta a petrováci Szlováckit, amellyel szemben 2:0 arányú győzelmet aratott. Bíró: Andree (Noviszad) volt.

Jótekonysági futballmérkőzés Novivrbászon, A VSC és a Dulcis csapatai vasárnap Milovanecsev Ilija a VSC titkárnak kezdeményezésére jótekonysági futballmérkőzést fognak játszani, amelynek tiszta jövedelmét a két Vrbasz szegény gyermekeinek téli ruhával való ellátására fordítják. A mérkőzés levezetésére Csajági Henriket fogják felkérni. A segélyre szoruló gyermekek névsorát az iskolák igazgatósága fogja megállapítani és karácsonykor a két egyesület vezetőiből alakult bizottság fogja azokat ünnepség keretében a gyermekeknek kiosztani.

SLUŽBENI DEO

SUBOTIČKOG NOGOMETNOG PODSAVEZA

Upravni Odbor Subotičkog Nogometnog Podsaveza na svojoj sednici od 10. decembra 1929. god. sastavio je na predlog podsavca kapetana sledeću momčad protivu Beograda dne 17-og decembra 1929. godine i to: Virag (Bačka), Bali, Beleslin, Held (svi SAND), Jovanović (SMTc), Musin (Bačka), Inotai (SAND), Barna I. (SMTc), Kovač, Horvat, Gabrdić (svi SAND). Rezerve: Hanak (SMTc), Denegri (Sub. Sport), Matijević (SAND).

Momčad kreće 16 decembra 1929. godine večernim brzim vlakom za Beograd. Pozivaju se zainteresovani klubovi, da svoje igrače upute na željezničku stanicu dne 16. decembra 1929. u pet sati po podne, koji se imaju prijaviti podsavcnom kapetanu. Svaki igrač ima doneti sobom celu opremu osim dresa i čakširica. (Golman ima doneti celu opremu).

U slučaju da koji igrač nemože učestvovati u reprezentaciji to ima u roku od 24 sata prijaviti podsavcnom kapetanu.

Otkaz će se uzeti u obzir samo u opravdanim slučajevima. Svaki onaj koji se ne bude pridržavao ovom nalogu biće najstrožije kažnjen.

Za vodje puta odredjeni su predsednik i tajnik I. gg. Djordjević i Segedinski.

Sa sednice Upravnog Odbora Subotica, 10. decembra 1929. godine.

I. sekretar:
Segedinski Nestor.

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

A jugoszláv-magyar gazdasági kapcsolat

(Dr. S.) Bizonyára érdemes közvetlen szemszé-
cünk, Magyarország gazdasági helyzetét és annak
Jugoszláviával való kapcsolatát közelebbről megvizs-
gálni. Az utóbbi időben megkétszereződött a magyar
gazdasági köröknek az a törekvése, hogy a dunai ál-
lamok gazdasági együttműködésének régóta hangoz-
tatott tervét népszerűsítsék és valóra váltsák. A ma-
gyar gazdasági körök ezzel a tervvel kapcsolatban
legelsősorban is a Dunamentén fekvő országok, Jugo-
szlavia, Magyarország és Románia gazdasági helyzetével
indokolják az együttműködés szükségességét. Ennek a
tervnek legteljesebb szószólója és előharcosa
dr. *Hantos* Elemér volt államtitkár és egyetemi
tanár, aki a középeurópai államok gazdasági szükség-
leteiről és az ugynevezett Dunakérdésről már több
nagy munkát írt. Az ő kezdeményezésére Budapesten
a középeurópai gazdasági helyzet tanulmányozására
intézet létesült és most újból nagy erőfeszítéseket
tesz, hogy a felvetett tervnek gyakorlati tartalmat is
adjon.

Magyarország be nem vallott célja, amelyet azon-
ban láthatóan követ, hogy keleti szomszédjával és
ezáltal a Balkánnal, továbbá a Levántával minden
tekintetben szoros gazdasági kapcsolatot hozzon létre.
Kétségenkívül álló tény, hogy Magyarország Jugo-
szlávián és Románián keresztül akarja a Kelettel való
gazdasági kapcsolatait kiépíteni. A magyar gazda-
sági köröknek Németországgal, Csehszlovákiával és
Ausztriával jól kiépített gazdasági kapcsolatait csak
fél hasznót jövedelmeznek, mert csak gabonanemű-
ket vásárolnak tőle, míg a többi mezőgazdasági ter-
mék, mint *hús, tojás* és a többi élelmiszer a folyton
fejlődő gazdasági racionalizálás következtében ezek-
ben az országokban mind kisebb mértékben talál-
nak piacot.

De Magyarország mellett, hogy elsősorban agrá-
rország, egyuttal ipari ország is és valamennyi
szomszédjával szemben ilyen kettős minőségben lép
fel. Magyarországon az ugynevezett agráriparon (ma-
lom, cukor, szesz és söipar) kívül a világháború be-
fejezése óta a nehéz ipar, főleg a mezőgazdasági
gépipar és a villamosági ipar egyre nagyobb mér-
tékben fejlődik.

Különösen súlyos helyzetben van a magyar ma-
lomipar. Az utóbbi években Csehszlovákiával és Ausz-
triával megkötött kereskedelmi szerződések ennek a
fontos iparágunk csak egészen jelentéktelen előnyö-
ket biztosítottak, amelyek a malomipar termékeinek
hivatalánál alig észrevehető javulást idéztek elő. A
malomipar kapacitása legfeljebb 25—30 százalékos ere-
jéig használódik ki, de így is kedvezőbb a helyzete,
mint a jugoszláv malomiparé, amely valósággal katas-
trofális helyzetben van. Párhuzamosan a magyar ma-
lomipar súlyos válságával, a magyar malomter-
mékek eddigi piacain, főleg és elsősorban is Csehszlo-
vákiában, a malomipar láthatólag megerősödött. A
csehszlovák statisztikai hivatal adatai szerint a cseh-
szlovák malmok az 1923—1924-ik gazdasági évben
577.903 vagon buza előállítására alkalmas kapacitás-
sal bírtak, míg az említett évben a valóságban a tény-
legesen kihasználás csak 182.315 vagonot tett ki. 1926—
1927 évben a teljes kapacitás visszament ugyan
559.314 vagonra, ezzel szemben azonban a tényleges
kihasználás 216.578 vagonra rugott. Kétségtelen, hogy
ez a szereplés Magyarország, Románia és Jugoszlá-
via malomiparának hátrányára történt.

Az alábbi adatok még tisztábban világítják meg
a helyzetet. 1924—1925-ben 58.930 vagon csehszlovák
gabona és 17.738 vagon külföldi gabona, 1926—1927-
ben 65.511 vagon csehszlovák gabona és 30 vagon
külföldi gabona került megőrlésre. Ezekből a számok-
ból kitűnik, hogy Jugoszlavia és Magyarország sí-
kerrel akadályozták meg a liszthehozatalt és így az
agrártermékek megőrléséből származó haszon az or-
szágban maradt.

Kedvezőbb a helyzet a magyar szeszipar terén,
amely sikeresen állta meg a helyét az európai piaco-
kon és ugyanez áll a cukoriparra, amely az egész
belső szűkséget fedezni tudja. A mezőgazdasági
gépipar Jugoszláviában és Magyarországon többi keleti
szomszédjánál jó piacra talált. 1928-ban Jugoszlavia

a nehézipar termékeiből 110 millió dinár értékű árut
és a villamosipari cikkekéből 35 millió dinár értékű
árut hozott be Magyarországból. Ez a két tétel a ju-
goszláviai magyar behozatal 30 százalékát teszi ki.
Magyarországon emellett a két iparágban az egész ipar-
ban foglalkoztatott munkásság 26 százaléka dolgozik
és már ez a körülmény is bizonyítja, hogy Magyar-
ország minden erejével azon fáradozik, hogy nemcsak
megtartsa a két iparág színvonalát, de azt a lehetőség
szerint meg is javítsa. A magyar mezőgazdasági gépi-
par, amelynél jelentékeny angol és amerikai tőke
van érdekelve, védvámpolitikánk következtében Jugo-
szláviában fokozatosan új gyárakat létesít.

Magyarországon jelentős fellendülést mutat a
textilipar. 1922—1927-ig az addigi gyárak száma és
az ott alkalmazott munkások száma megkétszerező-
dött. Ez a hatalmas fellendülés Magyarország véd-
vámpolitikájának tulajdonítható, amely az osztrák és
csehszlovák textilgyárakat arra kényszerítette, hogy
Magyarországon létesítsenek külön telepeket. Ennek
következtében a magyar gyáripar fokozatosan kiépült,
de ez csak bizonyos határig lesz lehetséges, mert egy-
felől a belső piac korlátolt vásárlási ereje akadé-
lja meg a további folyamatot, másfelől a világ általá-
nos gazdasági helyzete fogja a további fejlődést há-
tráltatni. Ezt a magyarok is jól tudják és ennek tu-
lajdonítható, hogy Magyarország a gazdasági határok
megszűntetésére törekszik.

Magyarország elsősorban is kereskedelmi kap-
csolatokat akar létesíteni Jugoszláviában. A külkeres-
kedelmi statisztika mutatja, hogy a két ország közöt-
ti kereskedelmi kapcsolat mindkét fél számára egy-
formán fejlődik. Ezer dinárokban a jugoszláv beho-
zatal Magyarországból 1920-ban 13.990 dinár volt
(0.40%), 1921-ben 40.957 dinár (0.99%), 1922-ben
162.253 dinár (2.63%), 1923-ban 140.650 dinár (1.09%),

1924-ben 238.254 dinár (2.00%), 1925-ben 440.393 di-
nár (5.03%), 1926-ban 354.554 dinár (4.65%), 1927-ben
357.996 dinár (4.91%), 1928-ban 519.635 dinár (6.63%).
Ezzel szemben a kivitel Magyarországra ezer diná-
rokban 1920-ban 20.282 dinár (2.14%), 1921-ben 29.869
dinár (1.21%), 1922-ben 193.253 dinár (5.24%), 1923-
ban 386.020 dinár (4.79%), 1924-ben 756.133 dinár
(7.92%), 1925-ben 453.213 dinár (5.15%), 1926-ban
370.392 dinár (5.15%), 1927-ben 480.165 dinár (2.63%),
1928-ban 566.738 dinár (8.09%).

Ezekből a számokból kitűnik, hogy a behozata-
lunk és kivitelünk értékülkülönbözete igen minimális.
Mérlegünk Magyarországgal szemben állandóan ak-
tív, ami arra vezethető vissza, hogy Magyarország az
utóbbi években tapasztalt gazdasági fellendüléséhez
igen sok nyersanyagot és félgyártmányt vásárolt ná-
lunk, míg mi textilcikkekben kívül főleg mezőgazda-
sági és villamosági gépeket vásároltunk.

Magyarország nálunk főleg fával, épület- és tü-
zelőanyaggal van érdekelve, mert ezekben szenved
hiányt. Ezekből a cikkek közül az elmúlt évben 210 mil-
lió dinár értékűt szállítottunk Magyarországra, vagy-
is összkivitelünk 36 százalékát, de vásárolt Magyar-
ország ércet, nyersvasat és részben bőrt is. A
magyar kereskedelmi mérlegben Jugoszlavia, Cseh-
szlovákia, Németország, Ausztria és Románia után,
mint kiviteli piac, az ötödik helyen áll, míg Jugoszlá-
via, mint behozatali ország, Ausztria, Csehszlovákia
és Németország után a negyedik helyen van.

A magyar külkereskedelmi mérleg állandóan
passzív. Ennek legfőbb oka abban rejlik, hogy Ma-
gyarország a háború és a háborút követő évek ese-
ményei miatt nagy behozatásokra volt kényszerülve
és mert sok nyersanyagot kell behoznia. Schober, a
Magyar Nemzeti Bank vezérigazgatója szerint a ma-
gyar külkereskedelmi mérlegnek 110 millió aktivitást
kellene kimutatnia, hogy egyensúlyba juthasson. En-
nek ellenére a magyar hivatalos gazdasági körök nem
ítélik meg pesszimistákusan a helyzetet. Budapest
ma még mindig a nemzetközi tőke találkozó helye,
ahonnan Kelet-Európa felé gravitál. Magyarország ér-
deke, hogy ezt a közvetítő szerepet megtartsa.

A Narodna Banka hiteleinek harmincnegyzet százalékát nem vette igénybe a jugoszláv gazdasági élet

Közlegő konjunktúra előjelét látják a kamatozatlanul heverő összegek emelkedésében

Beogradból jelentik: Beogradi gazdasági körök-
ben az utóbbi időben rendkívül optimista hangulat
uralkodik.

Elsősorban a takarékbetétek nagyarányú emelke-
dése tűnik fel kedvező előjelnek. A Narodna Banka
számítása szerint szeptember hónapban a takarékbé-
tétek összege Jugoszláviában tizenegy milliárd dinár-
ra rugott, vagyis száz millió dinárral haladta meg az
elmúlt év szeptemberben nyilvántartott betéteket.
Ugyancsak emelkedett a Narodna Banka zsró szá-
mlájának összege is. A zsró számlák november hónap-
ban 1.147 millió dinárra emelkedtek. Ez pedig tudva-
levően olyan pénz, amely nagyrészt kamatozatlanul
hever.

Egy másik jele a hitelek ki nem használásának az
a beszéd, amelyet a Narodna Banka kormányzója
mondott néhány nappal ezelőtt *Balloni* Ignát ebben
a beszédében bejelentette, hogy a Narodna Banka hi-
telek címén két milliárd dinárt engedélyezett, a gaz-
dasági élet viszont november végéig mindössze 1.247
millió dinárt vett igénybe. Eszerint 760 millió dinár
megszavatott hitel kihasználatlanul hever a Narodna
Bankánál. Ez azt jelenti, hogy a hat százalékos hi-
telek harmincnegyzet százalékát nem vette igénybe a
jugoszláv gazdasági élet.

Ha a jugoszláv kamatpolitika fejlődését figyeljük,
akkor érdekes jelenségeket állapíthatunk meg. A Na-
rodna Banka jelentése szerint ez év augusztus hónap-
jában a magán leszámítolási kamatláb 9—12 százalék
volt, míg az elmúlt esztendőnek ugyanebben a hónap-

jában a kamatláb 10—14 százalék között mozgott.
Augusztus óta a magán leszámítolási kamatláb még-
inkább csökkent.

A Narodna Banka zsrószámlája állandó növeke-
désben van. Julius hónap óta a zsró 528 millióról 1.147
millió dinárra emelkedett, míg az elmúlt év novembe-
rben a Narodna Banka zsrószámlája mindössze 400
millió dinárra rugott.

A zsró számlának ez a hatalmas emelkedése két-
ségtelenül azt jelenti, hogy a jugoszláv pénzpiac
nagy könnyebbülés állt be. A bankoknál felhalmozódott
nagy töfekefeleslegek most már gondolkodóba ejtik a
jugoszláv finansziális élet vezetőit és a bankok rész-
ben a kamatláb csökkentésével, részben olcsó hitelek
nyújtásával akarnak töfekefeleslegeiken tudni. Sőt
akadnak olyan körök is, amelyek már radikálisan azt
követelik, hogy a bankok vonuljanak ki a falvakba és
vegyenek részt teljes erővel a falusi élet pénzügyi
organizálásában.

A Narodna Banka zsrószámlájának növekedését
részben az is előidézte, hogy ugy az állami Jelzálog-
banknak, mint a postatakarékpénztárnak nagy össze-
gű pénzei vannak a Narodna Bankánál. A postataka-
rék betétállománya rendkívüli módon emelkedett és a
csekk-számla is erősen megduzzadt és ezek a hatal-
mas összegek legnagyobb részét a Narodna Banka zsró-
számláján vannak elhelyezve. De nemcsak az álla-
mi intézetek zsrószámlái emelkedtek, hanem a pénzü-
gyminiszterium bevételei is rapid emelkedést mutat-
tak. Mindezek a jelenségek azt mutatják, hogy Jugo-

szláviában nagy összegű felesleges tőkék állnak rendelkezésre, amelyek utat fognak törni maguknak és a bankok zsrirószámláiról rövidesen a jugoszláv gazdasági élet körforgásába kerülnek. Azt a tőkét, amely

így rövidesen forgalomba kerülhet, hat-hétszáz millió dinárra becsülik és ez tekintélyes összeg a gazdasági konjunktúra megindítása szempontjából, amire nagy szükség mutatkozik.

Törvény készül az idegenforgalom fejlesztéséről

Modern szállodákat építenek a tenger mellé

Zagrebból jelentik: Az utóbbi időben — mint a Napló is jelentette — fokozott munka indult meg az országban az idegenforgalom fellendítésére és az idegenforgalmi propagandaszervezetek kiépítésére. Legutóbb Szusákon, Sibenikben, Szplitben, Beogradban és Szarajevóban tartottak szakértekezleteket, amelyekben az érdekelteken kívül a kormány képviselői is résztvettek. Az értekezleteken az az álláspont alakult ki, hogy ebben a fontos közgazdasági kérdésben az államot illeti meg az iniciatíva. A konferenciákon azt is hangsúlyozták, hogy a szállodaipar fellendítése nélkül az idegenforgalmat sem lehet növelni, hiszen az utóbbi években a legalkalmasabb fürdőgazdaságok propagandája is eredménytelen maradt, mert a legtöbb helyen bírányozták a megfelelő szálláslehetőségeket.

Ezzel a kérdéssel foglalkozott nemrég a konferencia, amely a zagrebi *Esplanade*-szállóban ült össze. A tanácskozásokon, amelyekben az ország legtekintélyesebb vendéglőipari szakértői vettek részt, a kormányt dr. Zsizsek Ciril kereskedelemügyi miniszteri osztályfőnök, az idegenforgalmi osztály vezetője képviselte. A konferencián arról a törvényről tanácskoztak, amely a szállodaipar fejlesztésének előmozdítása céljából készül és amelynek meghozatala küszöbön van. A konferenciáról nem adtak ki hivatalos

kommunikét, de dr. Zsizsek osztályfőnök a tanácskozások befejezése után a következő nyilatkozatot tette a sajtó-képviselői előtt:

— A konferencia célja az volt, hogy a szállodaipari szakértőkkel való megbeszélés kapcsán összegyűjtsük mindazokat az adatokat, amelyek szerepet fognak játszani a szállodaipar fejlesztéséről szóló új törvény megszövegezésénél. Az új törvény lehetővé fogja tenni, hogy a tenger mellé és az idegenforgalmi szempontból tekintetbe jövő többi helyeken a lehető legrövidebb időn belül elegendő számú modern hotel épüljön.

Szombaton dr. Zsizsek meglátogatta dr. Silovics József szavaí bánt, majd Ljubljanába utazott, ahol egy konferencián vesz részt, amelynek célja fokozott külföldi propaganda kifejlesztése, a szlovéniai alpesi üdülőhelyek bekapcsolására a téli sportolók nemzetközi idegenforgalmába. A legtöbb szlovéniai üdülőhely ma már legmodernebb ski- és rödlipályákkal, kocsolya- és ugrópályákkal rendelkezik és így csak a propaganda hiányán múlt, hogy eddig csak belső sportolók látogatták ezeket az üdülőhelyeket. Tervezték azt is, hogy téli sportok üzésére a plitvici tavak vadregényes vidékét is alkalmassá teszik, amely kiválóan alkalmas erre a célra.

Negyven százalékos aranyfedezete van a dinárnak

Bajloni Ignjat, a Narodna Banka kormányzója a törvényes dinárstabilizációról

Beogradból jelentik: A Narodna Banka fennállásának tízedik évfordulója alkalmából Bajloni Ignjat bankkormányzó rendkívül érdekes gazdaságpolitikai nyilatkozatot tett: Bajloni a tízéves évforduló napján kijelentette, hogy a legrövidebb időn belül végre fogják hajtani a dinár törvényes uton való stabilizációját és megoldják mindazokat a problémákat, amelyek ezzel a kérdéssel állnak összefüggésben.

Bajloni szerint: a dinár intervallutáris kurzusa már eddig is abszolút stabil volt, amit a legújabb nemzetközi tőzsdemesemények is igazolnak. Svájci relációban 9.1275 svájci frank egyenlő száz dinárral, amellyel szemben az összes arany devizák állandóan kisebb-nagyobb árfolyamváltozásokon mennek keresztül.

A dinár törvényes stabilizációja nem jelent semmi egyebet, mint a jelenlegi helyzetnek a törvényesítését. Bajloni nyilatkozata is azt mutatja, hogy Jugoszlávia nem gondol arra, hogy a valutastabilizáció terén olyan lépésre szánja el magát, mint amilyen intézkedésekkel Olaszország és Csehszlovákia állandósította valutáját. A dinárkihécsátás ténylegesen stabilizálva van már az

által is, hogy a forgalomban lévő pénzmennyiség negyven százaléka arannyal vagy arany devizákkal fedezve van. A dinár törvényes stabilizációjával van összefüggésben a Narodna Bankánál lévő állami adósságok kérdése is.

Abban az esetben ha a Narodna Bankának az állammal szemben felelős követése kielégítést nyerne, akkor szó lehetne arról, hogy a jelenlegi devizakorlátozásoknak is véget vessenek. Ha az állam megfizetné a Narodna Bankánál lévő tartozását, akkor a bank devizaállománya is emelkedne és a Narodna Banka pénzforgalmát is emelni lehetne. Az állam a Narodna Bankával szemben fennálló tartozását azonban csak stabilizációs kölcsön útján törleszhetné. A stabilizációs kölcsön emelne az ország tőkekezletét és nagy mértékben meglátná a dinár belső vásárló erejét is.

Bajloni Ignjat beszéde egészében rendkívül optimisztikus volt, kijelentései tele voltak reménnyel és biztató ígéréssel és szavaí jobb gazdasági jövő kilátásait fejezték ki.

MI UJSÁG A LLOYDBAN?

A szuboticaí Lloyd közleményei — Rovatvezető: dr. Pavlovics Milos titkár

A pénzügyi kamarák kérdése

A begradi Bankok Egyesülete, a zagrebi Pénzügyi és Biztosító Intézetek Szövetsége, a ljubljani Bankok Egyesülete és a szarajevói Pénzügyi Szervezetek együttes beadványt intéztek a kormány elnökhöz: Zsivkovic Péter tábornokhoz, amelyben külön pénzügyi kamarák felállítását kérik s melyhez egy már kész törvénytervezetet csatoltak.

A Vajdasági Bankok Egyesülete (Udruženje Vojvodjanskih Banaka) a fenti egyesületekétől eltérő álláspontot foglal el ebben a kérdésben és ezzel kapcsolatban külön beadványt nyújtott be a kormányelnökhöz, amelynek tartalmát alább kivonatossan közöljük:

„A Vajdasági Bankok Egyesülete» károsnak véli a külön pénzügyi kamarák felállítását magukra a pénzügyi kamarák névze, különösen pedig a kisebb és közép pénzügyi kamarák további fejlődése tekintetében és továbbra is az eddigi közös kamarák rendszerét tartja kívánatosnak, amelyekben a többi gazdasági ág mellett a pénzügyi kamarák is képviselve vannak.

A fentebb említett terv szerint a pénzügyi kamarák az eddigi kereskedelmi és iparkamarák hatásköre alól

ki kellene vonni és az újonnan alapítandó pénzügyi kamarákba beosztani, amelyek egyuttal átvennék az eddigi hivatásos pénzügyi kamarák funkcióit is.

Minden gazdasági kamarának bizonyos terület gazdasági körét kell magában foglalnia és azok érdekeit képviselnie, tehát területi jelleggel kell bírnia és a decentralizáció elvén alapulnia, mert különben elveszti a kontaktust azokkal a körökkel, amelyeket képviselnie kell. Az Amerikára való utalás, hogy ott vannak pénzügyi kamarák, nem felel meg a tényeknek, mert azok tulajdonképpen csak bankár-kamarák, vagyis tisztán osztályszervezetek, mint például a gyógyszerészkamarák, ügyvédi és mérnöki kamarák, míg elölben a pénzügyi kamaráknak szükségképpen gazdasági szervezeteknek kell lenniük. A kereskedelmi kamaráknak nem lehet céljuk bizonyos gazdasági vállalatok (pénzügyi kamarák) sajátos érdekeinek védelme, hanem, hogy egyes meghatározott gazdasági területeknek érdekeit kell képviselniük és mint tanácsadó testületek kezére kell járniuk a kormányhoz az összes gazdasági kérdésekben. Az a funkció, amellyel a fenti törvényter-

vezet a pénzügyi kamarákat fel akarja ruházni, nem öket illeti m.g. hanem a szabad professzionális egyesületeket, amelyek munkájukkal kiegészítik a kamarák működését.

A vajdasági bankok egyesületének területén levő pénzügyi kamarák egyáltalában nem konveniók, mert vagy több pénzügyi kamarára felállításra azért, mert ott csak a nagybankok befolyása érvényesülne. Ennek az lenne a következménye, hogy külön bankkamarákat kellene létesíteni Beogradban, Zagrebben, Ljubljanában és Noviszadon, mert csak ilyen módon lehetne megvédeni a kis és középbankok érdekeit. Ennek a sok kamarának fenntartása pedig fölszöges módon megterhelné az egyes pénzügyi kamarákat.

A nagybankok általában le szokták becsülni a kis- és középbankok közgazdasági jelentőségét. Pedig a kis- és középbankok azok, amelyek a megbízókkal való szoros és bensős kapcsolat révén a falvak és városok népét rászoktatják a takarékosagra és lehetővé teszik a falvakban és kisvárosokban is a tőkegyűjtést. De nemcsak mint betétintézetek, hanem mint hitelintézetek is megfelelnek a kisbankok a rájuk rótt feladatnak. Ezek a kisbankok látják el a vidéki földmivest és iparos gyors és rövidlejárta hitelekkel. Hogy ezek a vidéki bankok a gazdasági életnek egészséges szervei, bizonyítja az is, hogy tíz év alatt, minden nagyobb megrázkódtatás nélkül, le tudták írni azt a sok-sok millió osztrák-magyar hadikölcsönt, amellyel, hogy igen súlyos adóterheket kellett viselniük.

Nem is szükséges bővebben fejtegetni, hogy a vidéki gazdasági élet érdekei igenis megkívánják a kis vidéki bankok védelmét és azt, hogy azok ne legyenek alávetve a nagybankok pénzügyi kamarájának.

Ennek folytán a mi pénzügyi körünk érdekeinek is jobban felelnek meg az eddigi regionális és az összes gazdasági ágakra kiterjedő közös kamarák, mint a tervezett külön pénzügyi kamarák.

A Vajdasági Bankok Egyesülete azon a nézetben van, hogy az összes gazdasági körök és velük a pénzügyi körök érdekeinek legjobban megfelelne az egyetemes mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi stb. kamarák létesítése, olaszországi mintára, amelyekben valamennyi gazdasági ág, tehát a mezőgazdasági is, szelőkönnyűt képviselve lenne. Az ilyen kamaráknak nagyobb lenne a súlyuk és módjukban állana az egyes érdekcsoportok között netán támadt ellentéteket is elsimítani és az egész gazdasági életben a legnagyobb összhangot megteremteni, eltekintve attól, hogy fenntartásuk is kevesebbe kerülne.

Magától értetődik, hogy a gazdasági kamarák mellett továbbra is fenn kellene állniok a nemhivatalos jellegű professzionális egyesületeknek, mint tisztán osztályszervezeteknek, így a bankkegyesületeknek is. A kamarák nem lehetnek egyidejűleg szindikalista szervezetek is, hanem csak közvetítők lehetnek a kormány és a szervezetek között. Különben pedig a kamarák és a nem hivatalos professzionális szervezetek működése egymást igen jól kiegészíti.

Jugoszláv-olasz kereskedelmi címár. Az országunk és Olaszország közötti kereskedelem fejlesztése érdekében az »Ital-Jug« című, Milanóban megjelenő kereskedelmi szaklap egy jugoszláv-olasz kereskedelmi címárt szándékozik kiadni. Ezt a szaklapot dr. Filipovic Antal, a milánói jugoszláv főkonzulátus tisztviselője szerkeszti. Felkérjük mindazokat a tagokat, akiket akár az Olaszországba való kivétel, akár pedig az onnan való áruhozatal érdekel, hogy szíveskedjenek címüket velünk közölni, hogy azt a címárt részére való felhasználás céljából az »Ital-Jughoz« juttathassuk.

Dióvásárlók figyelembe! Zsepce (Bosznia) eladó egy vagon (10.000 kilogramm) tavalyi termésű dió. jutatsákokban, franko vagon Zsepce, 6.50 dinár kilogrammja. A cím megtudható a »Lloyd« titkári hivatalában.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

Ötvenezer vagon húzát exportált az Idén Jugoszlávia. Beogradból jelentik: Jugoszláviából az 1929-es húzakampány idején hozzávetőleges becslés szerint ötvenezer vagon húzát vittek ki. Jelenleg mintegy tízezer vagon áll a kivétel rendelkezésére. Kukoricából eddig 20.000 vagon exportáltunk.

Országos vásárok. Szentáról jelentik: December 19-ikén Szarajevóban, 22-ikén és 23-ikén Szentán, 27-ikén Martonoson, 29-ikén Adán, 31-ikén Horgoson tartják meg az országos vásárt. A vásárokról szabályszerű passzusokkal ellátott jószágot minden veszmentes helyről fel lehet hajtani.

A munkáskamarák új hatásköre. Noviszadról jelentik: A munkáskamarák országos központjának titkári hivatala a napokban értekezletre hívta össze az összes munkáskamarákat. Az értekezleten az ország új területi beosztása következtében felmerült új helyzetet vitatták meg. Eddig az országban hat munkáskamara volt és amennyiben a bánások igényt tartanak külön munkáskamara, azoknak számát hárommal emelni kell. Az értekezleten elhangzott felszólalásokból kitűnik, hogy az egyes bánások területén aránylag kevés munkást foglalkoztatnak és így a bánások területére szorító munkáskamaráknak alig volna létjogosult-

sága. A beogradi kamarához eszerint csak Beograd, Pancsevo és Zemun tartozna és így a hatásköre nagyon szűk lenne. A kamarák titkárainak beogradi értekezlete ezért memorandumban javasolta a szociálpolitikai miniszternek, hogy a zagrebi munkáskamara területén terjedjen ki a szávai bányás területére, a ljubljani kamaráé a drávai bányás területére, a noviszadi kamara hatásköre a dunai bányások Száván és Dunán túli területei kivételével az eddigi területekre és eképpen Szerbia északi részét, amely a dunai bányáshoz tartozik, a beogradi kamarához csatolják. A zetai bányás területét a drinai bányás területéhez csatolják és Szarajevó lenne a székhelye. A vrbászi bányási területet a tengerparti bányási terület kamarájához csatolják Szplit székhellyel. Nis székhellyel maradna a moravai és Vardar bányások területeiből összevont kamara és ezáltal az ország hét munkáskamara kerületre oszlana. A munkáskamarák hatásköre és területi beosztása így arányban lenne ezen a területeken dolgozó munkások számával és eképpen minden egyes kamara életképes volna. A munkáskamarák központja Beograd székhellyel ezentul is önálló intézmény maradna. A kamarák értekezlete bizik abban, hogy a szociálpolitikai miniszter méltányolni fogja a kamarák ilyenirányú kívánságait.

A dunai bányási malomtulajdonosok értekezlete Noviszadon. Noviszadról jelentik: Faith Gyula noviszadi malomtulajdonos és dr. Petrovics Bránko, a dunai bányási malomszövetség előkészítő bizottságának vezetői, vasárnapra december 15-ikére értekezletre hívták össze a dunai bányási malomtulajdonosait. Az értekezleten aktuális kérdéseket tárgyalnak.

Jugoszláv téli kikötők. A közlekedésügyi miniszter a folyók téli kikötőiről rendeletet adott ki. Eszerint meg kell különböztetni állandó jellegű téli kikötőket, amelyekről az állam gondoskodik. A téli kikötők használatáért illetékeket szednek, míg a téli folyamnehelyeknél illetéket nem kell fizetni. Állandó téli kikötők lesznek Bezdánban, Oszijejen, Noviszadon, Zemun mellett Bezsaninán, Pancsevón és Kovinban.

Vámbevételek novemberben. November utolsó harmadában tiszta vámbevétel fejében Beogradban 10,9, Zagrebban 11,9, Noviszadon 7,5, Ljubljánban 8,7, Dubrovnikban 4,4, Szkopljában 1,6 és Szplitben 1,5 millió dinár folyt be. Ezévi április elsejétől november végéig 1.070,3 millió dinár folyt be az előirányzott 985,5 millió dinárral szemben.

A szerbiai szilva kivitele. Ez évben Szerbiából 850 vagon aszaltszilva került kivitelre. További 150 vagon vár kivitelre.

A sztáriszváci cukorgyár második répatfeldolgozó kampánya. Noviszadról jelentik: A sztáriszváci cukorgyárat, mint már ismeretes, a Bacsa és társa budapesti cég bérelte ki és helyezte üzembe. A sziváci gyár most fejezte be első kampányát, de az utóbbi napokban, miután nagyszámú répat szereztek be, a gyárban alkalmazott munkások foglalkoztatása érdekében elhatározták, hogy egy második kampányt kezdenek, amely több hétig fog tartani.

Javult a buza ára. Beogradból jelentik: A világ buzatermését, Oroszországot és Kínát beszámítva, 91,250.000 tonnára becsülik. Az elmúlt évben a buza-termés 103.600.000 tonnára rugott. Az őszi vetések mindenütt nagyon jól állnak. A buza ára Jugoszláviában vagononként 15.000—20.000 dinár között mozog. A kiviteli vásárlások az elmúlt hét elején nagy kedvvel indultak meg, de a hét másik részében már csökkentek. Miután Jugoszláviának nincs kereskedelmi szerződése Törökországgal, a bolgár malomk vásárolnak Törökország részére jugoszláv búzát. Rozsban és árpában alig volt forgalom, míg kukoricát nagyobb mennyiségben exportáltak Olaszországba.

Kitűnően sikerült a házal jugoszláv háziipari kiállítás. Beogradból jelentik: Házában az elmúlt hónapokban, mint jelentették, jugoszláv háziipari kiállítást rendeztek, amelynek nagy sikere volt. A kiállítást nagy tömegek látogatták és első kiállítás alkalmával 220.000 dinár értékű házi szőtteket adtak el. A hollandok különösen a szarajevói szőnyegipar termékei iránt érdeklődtek.

Lényegesen emelkednek az állami bevételek. Beogradból jelentik: A Narodna Banka által kiadott három hónapos jelentések szerint az állami bevételek az 1929. év első hat hónapjában 4549 millió dinárra rugtak, 271 millió dinárral többre, mint az 1928-as költségvetési év első hat hónapjában. Az állam bevételei július és augusztus hónapban emelkedtek. Ennek közvetlen oka az volt, hogy az idei gabonatermés minőségileg és mennyiségileg is felülmulta a tavalyit. Az 1928—29. költségvetési év 10.887 millió dinár bevételt hozott az államnak. Ha az 1929—30. költségvetési év eddigi adóbevételeit figyeljük, akkor kiszámíthatjuk, hogy az 1929—30-as költségvetési év összbevételei 11.811 millió dinárra fognak rugni, vagyis 924 millió dinárral többre, mint az elmúlt évben. 1925—26. évben a jugoszláv állam bevételei 12.063 millió dinárt tettek ki, amely az állam rekordbevételeit jelentette 1925—26. óta. Az 1929—30-as költségvetési év eredményei lesznek a legjobbak. Az állami vállalatok bevételeit adatok hiányában eddig nem lehetett beszámítani.

Emelkedik a kivitel, csökken a behozatal

Jugoszlávia és Csehszlovákia gazdasági helyzete november hóban

Jugoszláviában a kivitel emelkedése jellemzi a gazdasági helyzetet. A kivitel nagymértékben emelkedik, míg a behozatal továbbra is erősen csökken.

Októberben a behozatal 68.26 millió aranydinárt tett ki, a múlt évi október 69.9 millió aranydináros behozatallal szemben. Ez év első tíz hónapjában a behozatal 581.56 millió aranydinárra, a múlt éven ugyanebben az időszakban 594.64 millió aranydinárra rugott. A kivitel az első tíz hónapban 580 millió aranydinárt tett ki, így a kereskedelmi mérleg egyensúlyba került. Tavaly ugyanebben az időszakban a külkereskedelmi mérleg erős passzivitást mutatott fel.

A kivitel októberben közel egymilliárd dinárra emelkedett, tavaly csak 660 millió dinárt tett ki és ez az idei emelkedés novemberben tovább tartott. A főbb kiviteli cikkek továbbra is fa és buza voltak.

A helyföldön a kereskedelmi tevékenység még mindig korlátozott maradt. A nagyobb városokban az építkezési tevékenység októberben is élénk maradt. A fogyasztás azonban szűk keretek között mozog és a gabonakereskedelem erős megélénkülése és a kereslet ellenére a gabonaárak még mindig alacsonyak.

A pénzpiac a bőség jegyében áll és a Nemzeti Bank girószámja egymilliárd dinár felett áll, így nagy tőkék paragon hevernek. A bankjegyforgalom 5,5 milliárd körül van és közel ötven százalék arányfedezetel bír. Az ez év harmadik negyedév végén a bankok betétei, — a szövetkezeteket, postatakarékpénztárt és a Nemzeti Bankot kivéve, — 11.095 milliárd dinárt tettek

ki a második évnegyed 10.967 millió dináros állapottal szemben.

Amellett, hogy nagyobb fizetésképtelenségek fordultak elő, az utóbbi hetekben számos új vállalat létesült.

Csehszlovákiában a gazdasági helyzet novemberben is tovább romlott és az egyes ipari ágakból érkező jelentések még mindig rezerváltak. Az egyes szakmák foglalkoztatása és a rendelések visszaesést mutatnak. A fizetésteljesítések vonatottan történnek és a kereskedelem tartózkodó. Ennek magyarázata a világgazdasági fejlődésével indokolható. A németországi depresszió erősen érezteti hatását. A pénzpiac nem merülnek fel nehézségek, Prága a leszámítási kamat változtatásától mentesítve maradt.

A gazdasági helyzet fejlődése nem egységes. A mezőgazdasági gyáriparban, főleg a cukor és szesziparban a helyzet kedvezőtlen, a textilipar erős hullámzásokat mutat, míg a gyapjúiparban némi javulás észlelhető. A nehéz és gépiparban kisebb mértű a foglalkoztatás. Skoda és egyéb nagy gépgyárakban részleges munkáscsökkentések történtek. A szénipar jól van foglalkoztatva, csak a megindult bérmozgalmak, nyugtalanságot keltenek.

A prágai tőzsde az utóbbi hetekben lángha volt. A munkanélküliek száma az előző hónappal szemben 448 munkanélkülivel csökkent. A gazdasági helyzet a helyenként mutatkozó nehézségek ellenére általánosságban nem ad okot komoly aggodalomra.

A vajdasági bankszövetség a bankkamara ellen

Dr. Paulovics Róbert főtitkár nyilatkozata a bankszövetség állásfoglalásáról

A vajdasági bankok és pénzüintézetek szövetsége — mint ismeretes — állásfoglalt a bankkamara létesítésének terve ellen. Megkértük dr. Paulovics Róbert szövetségi főtitkárt, hogy ismertesse a bankszövetség állásfoglalásának indító okait. Dr. Paulovics Róbert a következőket mondta a Napló noviszadi munkatársának:

— A vajdasági bankok és pénzüintézetek szövetsége a bankkamara létesítésének tervét a pénzpiac fejlődése szempontjából a bankokra károsnak tartja. Különösen kedvezőtlen kihatással volna a bankkamara a közép- és kisbankokra. Ez indította a bankok szövetségét arra, hogy ellenezzon a bankkamara létesítésének tervét és a vegyes kamara fenntartásának rendszere mellett foglaljon állást.

— Tekintet nélkül arra, hogy a meglévő vegyes kamarák rendszerének szétdarabolása ártalmára volna a gazdasági élet fejlődésének, különösen, ha ezáltal belüli külön-külön érdekképviseletek alakulnának, a bank- és pénzüintézetek szövetsége már azért is ellene van a bankkamaráknak, mert az ekképpen külön kamarákra eső szervezeteknek nem lehetne soha módja a kitűzött célokat oly hatásosan megoldani, amint azt az egyesített kamarák tudnák, de legkevésbé tudnának az állam által rájuk ruházott feladatoknak megfelelni.

— A vegyes kamaráknak hivatása a gazdasági életet a kormányokkal szemben képviselni és annak érdekeit megvédeni, de kötelességük azonkívül a gazdasági élet egyes ágai között felmerült ellentéteket kiegyenlíteni és mindenesetesen gazdasági kérdésben az egész gazdasági életre előnyös kompromisszumokat teremteni. Ezeket a célokat csak egyes kamarák képesek sikeresen megoldani. A gazdasági kamarák már szervezettüként fogva egyes gazdasági területek illetékes és hivatott képviselői és így ilyeneket a decentralizáció elve alapján létesítenek. Ha most egy gazdasági kamara elveszti területi jellegét, akkor annak kedvezőtlen hatása az illető terület gazdasági életére is meg fog nyilvánulni.

— Sehol a világon, más államokban nincsenek bankkamarak, amelyek a kereskedelmi kamarák felhatalos jellegével bírnának és a bankkamara nem is egyesíthetik illetékességi körükben egyes területek minden pénzügyi kérdését. Amerikában vannak ugyan bankok külön kamarái, de ezek tisztán érdekképviseletek jellegével bírnak. A bankkamaráknak rendszeres gazdasági kamaráknak kellene lenniük.

— Ha a meglévő vegyes kamarákat felosztanák egyes gazdasági ágak kamaráira, mint például külön kereskedelmi, külön gyáripari vagy ipari, továbbá hányatügyi, vendéglőipari, bankkamarákra, ez a körülmény nem jelentene mást, minthogy megsemmisítené a vegyes kamarák eddig produktív működését és szervezetét és az erők egyesítését helyett az erők szétforgácsolása következne be.

— A vegyes kamaráknak nem lehet a hivatása, hogy egyes területek különleges gazdasági ágainak érdekeit képviseljék, inkább az a feladatuk, hogy a kormányzatnak a gazdasági élet minden ágában tanácsadó szervek legyenek. Azok a céküzletek, amelyek a bankkamarákról szóló törvénytervezetben a

bankkamarak számára ki vannak jelölve, nem lehetnek a kamarák feladatai.

— A nagy- és kisbankok érdekei között fennálló ellentétek következtében a vajdasági bankok és pénzüintézetek szövetségének működési területén nem volna elegendő egy vagy két bankkamara, mert a nagybankok egyszerűen magukhoz ragadnának minden befolyást a kamarán belül. De ha mégis sor kerülne különleges bankkamarak felállítására, úgy a vajdasági bankok és pénzüintézetek szövetsége azt kívánja, hogy ilyeneket Beogradban, Zagrebban, Ljubljánban és Noviszadon létesítsenek. De ennek a négy bankkamaráknak fenntartása bankjaink számára nagy terheket jelentenének.

— A vajdasági bankok és pénzüintézetek szövetsége, mely a közép- és kisbankok érdekképviselete, számtalan esetben rámutatott arra, hogy ép ezek a közép- és kisbankok igen jelentős gazdasági feladatokra végeznek. Ezek az intézetek a kisebb városokban és községekben a legszorosabb kapcsolatokat tartják fenn a lakossággal, amelyet takarékoságra ösztönöznek és ezáltal a gazdasági élet számára tőkét juttatnak. De mint hitelnyújtó szervek is előnyösen teljesítik a közvetítő szerepét. Ezek az intézetek uralkodórézben egészségesen vannak megalapozva és minden teherviselésük mellett is nagyszögű, jegyzett régi hadikölcsönöket irtak le és ritkán fordulnak elő bankösszeomlások.

— Mindezeknél az okoknál fogva szövetségünk azt az álláspontot foglalja el, hogy épp a községek gazdasági életének érdekében áll, ha a közép- és kisbankok fokozott védelmét segíti elő. A meglévő vegyes kamarák sokkal hatásosabban tudják ezt a feladatot megoldani, mintha külön bankkamarak létesülnének és ezekre hárulna ezen feladat. A mi meggyőződésünk szerint, hogy a gazdasági élet nagy érdeke, ha ilyen vegyes kamarák megmaradhatnak. Ilyen kamarák vannak Olaszországban és az ott működő kamarák minden gazdasági ágat felölelnek. Sőt azok képviselik a mezőgazdaság érdekeit is. Minden gazdasági ág számára különleges szekciók működnek, de valamennyien a vegyes kamarák keretén belül. Ilyen kamarák erősek és fenntartási költségeik jobban oszlanak meg a különböző gazdasági ágak között.

— Szükségesnek tartanók, ha Beogradban az összes gazdasági kamarák központját létesítenék, mert ezzel az egész gazdasági élet hathatós védelemben volna részesíthető. A felhatalos jellegű vegyes kamarák mellett fenn kell tartani az egyes érdekképviseleteket is és így a bankok és pénzüintézetek szövetségét is, mely kimondottan szindikalista szervezet lenne. Felhatalos kamarák nem lehetnek egyuttal szindikalista szervezetek, még kevésbé érdekképviseletek, mert főkötelességük szindikalista egyesületek és a kormány között közvetítőként szerepelni. Ezért a vajdasági bankok és pénzüintézetek szövetsége memorandumban arra kérte a kormányt, hogy külön bankkamarak létesítése helyett tartsa fenn a vegyes kamarák bevált rendszerét.

NYILT-TÉR

Eltűnt

e hó 8-ikán Juhász Ferenc 17 éves paszori fiú. Akik tudnak felőle értesítsék a szülőket, vagy a kiadóhivatalt.

Juhász Lajos
újságíró, Pačir.

Magyar ABC

A Közköztudásügyi Miniszter ur november 7-ikén kelt ONBr. 74.824. számú rendeletével véglegesen eltiltotta a dr. Džiszalović-Havas Antal-féle magyárrnyelvű ABC-t és Olvasókönyvet, minthogy az 1925. évi 88.969. számú közoktatásügyi miniszteriumi rendelet értelmében csak a Radojičić Svetislav-Havas István-féle ABO használata van engedélyezve a magyaránnyelvű elemi iskolákban.

A Radojičić-Havas ABC kiadója LIPSITZ és IAMPEL szuboticiai cég és ez a könyv az összes könyvkereskedésben kapható.

160 dinártól

kaphat elsőrendű férfi és női cipőt

„JELKA“

Szubotica, Pašičeva ulica 8. (Gőzfürdő előtt)

Pályázati hirdetmény

Klárija római katolikus hitközsége pályázatot hirdet 200 lélek befogadására alkalmas, gótstílusú templomtervezésre és költségvetésére. A templom modern kivitelben tervezendő, kórossal, sekrestyével és mindazon részekkel, amelyek a nagyobb férőhelyiségű templomokban találhatók. A torony három harangra tervezendő.

Költségvetési előirányzat 150.000 dinár.
A legmegfelelőbb pályázatot 2500 dinárral díjazzuk. A még nem felelőket visszaadjuk.

A pályázatok 1930 január 15-ikéig bezárólag nyújtandók be.

Közelebbi felvilágosításokkal a hitközség elöljárósága szolgál.

Klárija (Bánát), 1929 december 10.

Az ELŐIRÁNYZAT.

ROSSIJA-FONCIÈRE

biztosító és viszontbiztosítótársaság
népbiztosítási osztálya

Kérjen ismertetőt ujonnan bevezetett nép-életbiztosítási táblázatunkról!

Leveleim:
Rossija-Foncière, Subotica

Felhívás!

Alulírott átvesszem Radojević Milán mérzárcs üzletét Somborban, a Venac Vojvoda Mišića 45. sz. alatt. Felhívom tehát mindazokat, kiknek nevezettől követelésük van, azt nálam folyó évi december 18-ig jelentésük be, mert a későbbi bejelentéseket nem vehetem figyelembe és nevezett tartozásaiért nem felelek.

Sombor, 1929. december 10.

14534 Tomajek János, mérzáros

Opštinsko Poglavarstvo Odžaci.

Broj 4831/1929.

Oglas

Opštinsko poglavarstvo na dan 16. decembra 1929 u 9 časova u dvorani opštine izdavaće u zakup na 5 godina svoju veliku gostionicu i hotel

Uslovi se mogu videti za vreme zvaničnih časova kod opštinskog beležnika.

Odžaci, 27. novembra 1929. godine.

A. Jakovljević s. r.
beležnik 14072

M. Švondeman s. r.
knez

Figyelem

Tisztelettel értesitem az otthon vágó közönséget, ha a közelgő sertésvágási szezonban gondmentesen akarja sertését beszerezni, rendelje meg nálam. Kétféle hasítva, forrázva vagy pörkölve, minden belső résszel, tisztán haza szállítva és vagy otthon, vagy műhelyemben izlése szerint elkészítem és jutányosan számítom.

Faragó Béla
mérzáros és hentes.
Telefon 233.

13299

Marha

kereskedéshez sok pénz szükséges és kockázatos dolog. A háziipari »REKORD« gyorskötőgép beszerzéséhez csak 3650 dinár kell és egy biztos vállalkozás, amely állandó kenyeret hoz a házhoz, de

nem tudja

megíténi az, aki még nem látta munkaközben és nem győződött meg arról, hogy mit produkál és mi a teljesítőképessége ennek a kis csodagépnek. Kérdezzen meg ön bármelyik géptulajdonost, hogy cdaadná-e valakinek a kis gépecskét és hogy

mi a

véleménye erről a szép, tiszta és jövedelmező kis háziiparról? Már olyan községekbe, ahová elvittek egy ilyen kis gépet, szállítjuk a másodikat, sőt harmadikat is, mert ott most már látják a szomszédok is, hogy ez valóban kitűnő dolog. Különösen most a télen dolgoznak vele szorgalmasan és sokan mondják is, hogy ez a

legszebb
karácsonyi ajándék

Nem luxus cikk, nem parádé, nem kidobott pénz, hanem hasznos háztárgy, mint egy varrógép, de annál százszor jobb, mert maga keresi meg az árát, kenyeret hoz a házhoz, készpénzt, minden előzetes és különösebb szaktudás nélkül. 3-4 nap alatt még a legnehezebb felfogású személy is úgy kezeli, mintha mindig azzal dolgozott volna.

A »REKORD« a legújabb, a legmodernebb, a legkötelesebb háziipari gyorskötőgép. Egy perc alatt kb. 20.000 masnit köt bámulatos precizitással. Világszabadalom!

A „REKORD“

háziipari gyorskötőgép vezérképviselősege:

Berényi Zsigmond

OSIJEK, I. Krezuina ul. 13.

A pályaudvar közvetlen közelében!

13451

A Ruf-könyvvitel

megtakarít:

75% munkaidőt, anyagot, helyet, költséget. Továbbá ajour, hibátlan. Napi nyers-méreg automatikusan adódik. Zárlat tekintet nélkül 2 óra alatt készíthető.

Vételkötelezettség nélkül bemutatja:

Ruf-Buchhaltung A. G. Zürich
vojvodinai képviselőte, Bezdán

A legfinomabb teasütemény kg.-ja

60 dinár

a Steiner cukrászdában

Karácsonyi vásár

20%

engedmény az összes
raktáron levő
cikkeknel

F A C S A R

női és
gyermek-
ruha üzletében

Aleksandrova ul. 13. (Korsó)

Női kalapot

minden árban vehet
HEIDUSKA MARISKA
huszonöt éve fenálló üzletében, Szubotican

Motoros szalagfűrész-kocsik
és körfűrészek
tűzifavágáshoz

állandóan raktáron - Üzemben is megtekinthetők.
Legolcsóbb árakon szállítja
Dragutin Erben, Osijek
Desatićina 10 1427 Telefonszám 190

Praktikus karácsonyi ajándék

Jóminőségű bőrridikül . . .	60 dinártól kezdve
Jóminőségű férfi bőrpénztárca	35 " "
Berendezett elegáns és firo- kazetta	550 " "
Iskolai mappa jó tehénbőrből	90 " felfelé

kapható a készítőnél

Schlager H., Aleksandrova ul. 1

A legújabb ridikül- és pénztárca különlegességek nagy választékban

Zongorák és hangszerek

e sörrendű világgyátmányokat, részletezésre ajánl:

Edmund Raab, Szombor

Kérjen ismertetőt! 14400

Kivándorlók figyelmébe!

Aki az Egyesült Államokba, Kanadába vagy Délamerikába: Argentínába, Brazíliába, Uruguay államba akar utazni, annak azonnali és díjtalan felvilágosítást nyújt a

FRANCIA VONAL

Hasonló felvilágosítást nyernék a visszautazók is.
Beograd Sombor Vel. Beckserek
Karadjordjeva 91 Vojvoda Putnika Venac 20 Obala Princeza Jelena 5

-kölcönt kaphatnak gazdák, földre, házra hosszabb időre a legolcsóbb kamat mellett.

ingatlanok vétele és eladása.
20%-os koronabónuszt a legmagasabb áron veszek

Telefoni és keresk. információk
Képviseletet mindenütt felveszek!

Dr. Belohorszky Adolf,

bank- és ingatlankövető

Novisad, Satalikova u. br. 7. I. em. 10

Nagy karácsonyi vásár!

25-30%-os árengedmény!

Női filckalapok 65 dinártól

Vitánov éné I, Sokolska ul. 4

ELŐNYOMDÁT

legmodernebb stílus rajzokkal és
kellékekkel legolcsóbban szállít

LEOPOLD SÁMUEL, SENTA

modern előnyomdaberendezési gyára

Relief-festéshez való festékek, porok és
kellékek kaphatók

A karácsonyi ünnepekre fűszer- és csemege-
szük életét elismert olcsó áron és jól beszerezhető mindenki
Konstantinović Lázár
fűszer- és csemegekereskedésében a vasutfigazgatósággal szemben.

MIT VEGYEK arác on i ajándéku
hasznosat és jót a gyermekemnek?
Egy p. r. jó és szép csizmát!
Gyermekcsizma 23-tól 36 számig, Női, férfi csizmát és cipőket méretek szerinti készítek, örökény és beteg lábakra különösen nagy figyelemmel.
Harzóc péz
Subotica, Karadjordjev trg. 5.

Vizesuborka
ecet és paprika, savanyított káposzta és többféle főzelék-konzerv kapható 216
Kemény Dezső
ecet- és konzerv gyárban
Subotica, I. Vojnovićeva ulica 5

KOMPLETT LAKÁSBERENDEZÉS D. 18.000.-
EBÉDLŐ HALÓSZOBA KONYHA
TÚL, MÁLAGOM V. B. BÚFA, PONTIFIZIÓT KENNY
1. SZÉNYE 2. SZÉNYE 3. SZÉNYE 4. SZÉNYE
4. SZÉNYE 5. SZÉNYE 6. SZÉNYE 7. SZÉNYE
8. SZÉNYE 9. SZÉNYE 10. SZÉNYE 11. SZÉNYE
12. SZÉNYE 13. SZÉNYE 14. SZÉNYE 15. SZÉNYE
16. SZÉNYE 17. SZÉNYE 18. SZÉNYE 19. SZÉNYE
20. SZÉNYE 21. SZÉNYE 22. SZÉNYE 23. SZÉNYE
24. SZÉNYE 25. SZÉNYE 26. SZÉNYE 27. SZÉNYE
28. SZÉNYE 29. SZÉNYE 30. SZÉNYE 31. SZÉNYE
32. SZÉNYE 33. SZÉNYE 34. SZÉNYE 35. SZÉNYE
36. SZÉNYE 37. SZÉNYE 38. SZÉNYE 39. SZÉNYE
40. SZÉNYE 41. SZÉNYE 42. SZÉNYE 43. SZÉNYE
44. SZÉNYE 45. SZÉNYE 46. SZÉNYE 47. SZÉNYE
48. SZÉNYE 49. SZÉNYE 50. SZÉNYE 51. SZÉNYE
52. SZÉNYE 53. SZÉNYE 54. SZÉNYE 55. SZÉNYE
56. SZÉNYE 57. SZÉNYE 58. SZÉNYE 59. SZÉNYE
60. SZÉNYE 61. SZÉNYE 62. SZÉNYE 63. SZÉNYE
64. SZÉNYE 65. SZÉNYE 66. SZÉNYE 67. SZÉNYE
68. SZÉNYE 69. SZÉNYE 70. SZÉNYE 71. SZÉNYE
72. SZÉNYE 73. SZÉNYE 74. SZÉNYE 75. SZÉNYE
76. SZÉNYE 77. SZÉNYE 78. SZÉNYE 79. SZÉNYE
80. SZÉNYE 81. SZÉNYE 82. SZÉNYE 83. SZÉNYE
84. SZÉNYE 85. SZÉNYE 86. SZÉNYE 87. SZÉNYE
88. SZÉNYE 89. SZÉNYE 90. SZÉNYE 91. SZÉNYE
92. SZÉNYE 93. SZÉNYE 94. SZÉNYE 95. SZÉNYE
96. SZÉNYE 97. SZÉNYE 98. SZÉNYE 99. SZÉNYE
100. SZÉNYE

BUTORHÁZ J. BOŽIĆ OSIJEK I ŽUPANIJSKA ULICA BR. 2. TEL. 229

Hentesek részére
husvágógép, kolbásztöltőgép
bárdok, kések
valamint háztartási és konyhafelszerelési cikkek
olcsó áron kaphatók
Weiner vaskeze-
kedésben
Szubotica, Gyümölcsipiac
Kérjen árajánlatot!

"mon parfum.."
BOURJOIS PARIS
PH. BELAVARY Rackoga ulica 7a ZAGREB

Eladó Babkox-kazán
155 m³
épült 1917-ben
Brünni Tandem konden-
zátoros, 450 HP, legújabb
szerkezett
GŐZGÉP
Pančevói Gőzmalom R.-t.
Pančevo 11841

A jó rádióvételhez, jó elem kell, jó elem a savmentes
„JUPITER“
melynek leghosszabb az élet-
tartama, magas voltfeszültsé-
gű, utólérhetetlen regenerá-
lódó képességű. — Minden
jobb szaküzletben kapható.
Szuboticán beszerezhető Konrath d. d.,
V. Bata Sin, S. Ad. Engl, Stern Adolf
és Bence János cégeknél. Ha vala-
mely helységben nem kapná, úgy
forduljon a gyárhoz:
„JUPITER“
tvornica baterija i anoda,
Szubotica
Telefon: 888 Telegram: „Jupiter“

TISZTA GYAPJU KULAI SZÖVET
Szuboticán egyedül
VECO M. VIDAKOVIĆ I SINOVI
cégnél kapható, Je ač čeva ul. 10.

Egyedül ez a gyár készíti a legjobb minőségű és egyuttal a legelegánsabb
sár- és hócipőket
Ezért csak
„TRAPEZ“
sár- és hócipőt vegyen

12806

Ingyen hangszóró
Nagy karácsonyi kedvezmény
Aki nálam készpénzfizetés mellett 3500 dinárért rádiót vásárol, annak **ingyen adok egy kiváló hangszórót**
Aki 500 dinár készpénzért vásárol rádió-anyagot, **ingyen kap egy rádió-alkatrészt**
Ily alkalom nem tér vissza!
AJÁNLOM:
a legkiválóbb NEUFELD & KUHNKE 2, 3, 6 csöves VILLANYRÁDIÓT,
a legjobb NEUFELD & KUHNKE HANGSZÓRÓT,
a legolcsóbb RÁDIÓ-ALKATRÉSZEKET,
az elismerten legjobb VALVO lámpákat
Legkiválóbb minőség! Legolcsóbb ár!
Nagyban és kicsinyben
„AUDION“ Ing. N. KUN
rádió- és rádióalkatrészek kereskedése
Novisad, Kralja Petra ulica 30., I. emelet
13907
Nyomatványt olcsón és izléselesen készít a Minerva nyomda!

Szabadalmazott
jégszekrényeink
árait leszállítottuk!

Mielőtt jégszekrényt vásárol, kérjen árjegyzéket és ajánlatot
BRAČA GOLDNER jégszekrény-, fabu-
tor- és rézárnyártól
SUBOTICA, Jugovića ulica 20. — Telefon 1-34

Pompadour Ranisaoljević elsőosztályú **úri és női fodrászszalon, Subotica** Városháza épület 13841

Arcának szépségét, ^{üdeségét,} ^{tisztaságát} megőrzi a Daruváry-crème ^{Kapható minden szakti leiben.} ^{Postai számküldés: B.L.U.M. Gyógy-} ^{szertár, Subotica, 16 postával számban}

N a g y KINTORNA

karácsonyi vásár
futószőnyegekben,
linoleumokban és
kárplis cikkekben

azonkívül, zaák, zsinég, vízmentes pony-
vák és kötélárak olcsó beszerzési forrása
Kérjen árajánlatot!

WEITZENFELD

I DRUG SUBOTICA - INT. TELEFON 1-92

— Pista azt mondta a multkor, hogy olyan szine van a szememnek, mint a tengernek.
— Nekem meg azt mondta a multkor, hogy utálja a tengert és ha csak ránéz, már tengeribeteg lesz.

Első betűrő: Remélem, nem hagyunk itt semmit.
Második betűrő: Nem hiszem, különben majd elolvassuk holnap az újságban.

A pilótajelölteket tudvalevően roppant szigorú vizsgának vetik alá, ami nagyon helyes is, mert a mester-ség, amire vállalkoznak, cseppet sem tréfa s aki nem felel meg, azt könnyűsággal kirepitik a repülő pályáról. Erre célzott nyilván az a pilóta-jelölt, akinek a mi-nap szakértőbizottság előtt kellett próbautat tennie. A bizottság egyik tagja megkérdezte:

— Remélem, nem lesz baj a repüléssel
A jelölt mosolyogva válaszolt:
— Kérem, én tisztában vagyok a helyzettel. Ha repülök, akkor nem repülök. Ha nem repülök — akkor repülök.

A gazdag kereskedőnél ünnepi ebéd van. Az asztal-főn ül a nagypapa szemben vele az ötvenes Gyurika. Ebéd után a kis Gyurika kivész egy fogvájót, heveszi a szájába, majd pár perc múlva megszólal:

— De jó a nagyapának!
— Miért? — kérdezi az apja.
— Neki nem kell sokat vésződni, csak egy foga van.

A régiségkereskedőhöz bevetődik egy író, aki ma-gát mindenesetre ismerte-nek tartja.
— Mennyibe kerül ez a szobrocška?
— Százhusz dinárba.
— Ugyan adja ide nyolevanért.
— Akkor ráfizetnék! — sóhajt a kereskedő. — De nem bánom. Önnel nem alkuszom.

A szobor nem is nagyon tetszett az írónak, de mert a kereskedő hízelt a hiúságának, hogy neki, éppen neki olcsóbban adja, kifizette.
— Majd küldje haza — szólta oda haraggal.
Erre azonban a kereskedő az írótól fordult:
— Szabad kérdeznem a becses nevét?
Az író elsápadt. Rossz üzletet kötött.

Az ajándékozás
művészet

Mi segítségére
vagyunk Önnek

Étkező-
üveg-
márvány-
dohányzó-
készletek.

Vitrinek
Vitrinfigurák
Nemes porcellán
Képkeretézések

Braća Kunetz, Subotica
Főtér

A legnagyobb alkalmi, különösen karácsonyi ajándékok vására
mélyen leszállított áron
megkezdődött.

Parfumerie **Braća Marer**
NOVI SAD, Kralja Petra 15

VILLAMOS SZERELÉS NÉLKÜLI
FÉNYREKLÁMOK

eladására keresünk szelvény helyi ügynököket az ország minden részében, Zagreb és Szlovénia kivételével. Néhány ezer dinár tőke szükséges. Csak komoly ajánlatok küldendők **UNIVERSAL OZBIJEK** címre. Címfestők előnyben.

Saját érdekében győződjék meg az újonnan megnyílt

AMERIKA

tűzifa-kereskedés áraitól
Subotica, Preradovičeva 11

Telefon 35

Olcsó karácsonyi ajándék!

3 lámpás
rádióberendezés
kítűnő hangszóróvételletel

Din. 2200.—

MALLER BÉLA

OKL. GÉPÉ ZMERNÜK
SZUBOTICA
PETROGRADSKA UL. 8.

A tudomány

Antiszeptikus fog-,

Bakteriológiai vizsgálatok igazolják, hogy ez a víz megöl minden kórokozót, lehetlenné teszi azok elszaporodását, nem árt a szöveteknek, a fogakat, a szájat és a garatokat megtisztítja a ragályt okozó és terjesztő baktériáktól, a fogakat tisztán tartja és megőrzi azok szép fehérségét.

Külön védkező-szer a fogfájás és a szájbetegségek megakadályozására, — egyedülálló szer bár mely ragályos betegségnek, az angina, reuma, sziv-izomzat megbetegedése, apanyolnátha, influenza, nátha, stb. ba-

uj sikere!

száj- és garatviz!

cillanak a szájüregbe és öz-zol a szervezetbe való beha-tolása ellen.

Garatmegbetegedések-nél kiűnő hatású öblö-szer.

Különösen nélkülöz-hetetlen az iny-és az állkapocs megbetegedé-seinél és az olyan be-tegségektől tartama alatt, amelyeknél a beteg bizsmu-los gyógyszort használ.

Kapható minden gyógyszerertárban és drogeriában.

Ára Üvegonként 24 dinár.

A helyesen alkalmazott

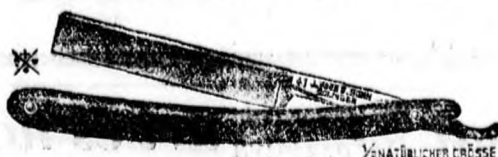
„PLANINKA“-kurával

biztos eredménnyel elejét vehetjük a sok megbetegedésnek és azt soha sem kezdhetjük el tulkorán. A „PLANINKA“ gyógyfűtea fokozza a vérkeringést, megakadályozza az erek elmeszesedését, ritkábbá teszi a vért, az elmeszesedett ereket megint rugalmasá teszi, minek folytán az agkori jelenségek megszűnnek és a munka-képességet ismét visszaadja. — Kérjen a gyógyszerertárakban csak valódi BAHOVEC-féle „PLANINKA“-teát leplombált csomagokban a készítő cég nevével:

APOTHEKE Mr. BAHOVEC, LJUBLJANA

Üzleti könyv, vagy b rmilyen nyomtatvány rende-lése előtt kérjen ajánlatot a Minerva-nyomdától

Legcs szörűbb
karácsonyi ajándék
„Cetiri keca“ márkás
borotva és olló kapható,
Molnár István
műkészkészítőnél
Subotica, B. Sudarevičeva ul. 26

LEVELEZÉS
Babaklinika, mindenféle babajavítást olcsón és azonnal elkészít. Pašićeva ul. 6. 14362

Hipnotizálás eredményesen megtanulhat levelezés útján is. Érdeklődők leveleit »Magnetikus« jellegre a kiadóba kérem. 14432

Szórakozás, esetleg házasság céljából levelezni helyes urileányokkal. Leveleket »Fekete és szöke« jellegre a kiadóba kérünk. 14507

HÁZASSÁG
Bácskai árvalány férjhezmenne kettőszázholdas felszerelt gazdasággal. Címét, fényképét elküldi: **Sebestyén,** Budapest, Király-uca ötvenegy. 14300

Gyermektelen özvegyasszony férjhezmenne virágzó jugszláviai gyárüzemmel. Címét, fényképét elküldi: **Sebestyén,** Budapest, Király-uca ötvenegy. 14302

Házasság. Jómódu, gyermektelen, izraelita magánzó házasság céljából megismerkedne 35-40 év közötti vagyonos nővel. Teljes című ajánlatokat »Nyugodt otthon« jellegre a kiadóba kérek. Legszigorúbb szűkítő. 14531

FOGLALKOZÁS
Iszlami gyakorokat (lehet nő is) azonnali belépésre keresnek. Könyvelés, szerb és német nyelvben jártasak előnyben. Cím a kiadóhivatalban. Írásbeli ajánlatokat kérek. 14334

Üzlet kockázat nélkül Bizományosokat keresünk, akik a híres »Monori Magfőzelék- és virágmagok híres tasakjait árusítani hajlandók. — Felvilágosítással Szolgálat Bednárz kerékszert, Stara Kanjiža. 14187

Tanulóleányok, urileányok teljes kiképzésre felvétetnek Garay divatszalonban. Aleksandrova 11. 14548

Intelligens urileány, ki a varráshoz és közimunkához ért, elmenne házikisasszonynak vagy gyermek mellé. Címe Molnár könyvkereskedés, Senta. 14394

Finom süteményeket készíteni tudó pékségédet azonnali belépésre keresünk. — Ajánlatok Hotel Sloboda D. D., Sombor címre küldendők. 14401

Utazókat keresünk könnyű munkára fizetés és jutalék ellenében. Trgovacko Preduzeće Beograd, Kolarčeva 10/A. 14411

Provizions utazót keresünk az ország területére, kevés kollektívával. Megkeresések postafiók 108 küldendők. 11070

Házvesztőnőnek ajánlunk középkorú nő. Megkeresések »Szerény« jellegre a kiadóba kérem. 14481

Pincérgyűjtés keres és elhelyez mindennemű kávéházi, szállodai és privát személyzetet. Freudfeld Vilmos ügynök, Pancevo. 14465

Iszlami gyakorokat, gépíró és perfekt szerb nyelvtudással, felvételre keresünk. Sajátkezűleg megírt ajánlatokat »Ügyes« jellegre a kiadóba kérünk. 4487

Főmunkári állást keresek többi gyakorlattal. Cím a kiadóban. 14483

Építlet és tűzfakereskedésbe egyéves gyakorlattal rendelkező fiatalember teljes ellátással vidékre alkalmazást keres. »Szorgalmas« jellegű leveleket a kiadóhivatal továbbítja. 14467

Ingyenes varrótanfolyam gyermekek számára, ahol Singer-gyermekvarrógépeken babáknak ruhát szabni és varrni tanulnak. A tanfolyam folyó hó 16-án kezdődik, jelentkezések a Singer-varrógép üzletben, Subotica, halpiac. Értésítjük az igen tisztelt vevőinket, hogy a tőlünk bármilyen regis is vásárolt varrógépeiket teljesen díjmentesen szakemberekkel kijavítjuk. 14492

APRÓHIRDETÉSEK
 Apróhirdetés egy sor 2 dinár, vasnapi 60 címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívogott jellegű leveleket továbbítunk.
 Kérdezőkódokhoz válaszlevegély melléklendő

Eredeti párisi téli- és tavaszi kabátmodellek érkeztek, melyre felhívom a tisztelt hölgyközönség figyelmét
 Iktollné, **Kiss Erzszi** Szubotica III. Duličeva ul. 5

Fiatal német fűszer- és rovidárkereskedőségét és inast keresek azonnali belépésre. Heinrich Friedmann, Novi Sove. 14506

Fiatal házaspárt keresek nagyobb szabású buffét vezetése, legalább huszezer dinár kaucióval. Cím a kiadóban. 14519

Ügyvédi irnok, vagy irnok-nő kerestetik noviszadi ügyvédi irodába. Gyorsimi tudók előnyben. A hivatalos nyelvén kívül a magyar nyelv tudása is megkívántatik. Ajánlatok »Ügyes« jellegre a noviszadi kiadóhivatalhoz. 14504

VÉTELE-ELADÁS
KIRAKATÜVEGEK VITRUMNÁL, NOVISAD, FUTOŠKI PUT 137. 0987

Jó búzatermő vidéken. Bácskában. Tiszamenti nagyközönség belterületén, köves út mellett családi okok miatt eladó egy fagazas 10 éve fennálló jól bevezetett kétvagonos malom. Cím a kiadóban. 14454

Szoptatós-dada ajánlunk. Nővebbet Kujundzić Roza, Dragić fűszerüzlet, Subotica, a pesti vonal mellett. 14518

Mindennemű LŐTT VADAT
 nyulat, fácánt, foglyot, őzet, vaddisznót, szarvast
veszek
 ab feladóállomás
 Nagyobb mennyiség átvétele a helyszínen történik
E. VAJDA
 vadnagykereskedő
Čakovec - Medumurje
 Táviratcím: Vajda Čakovec
 Telefonszám: 59, 60, 3 és 4

Karácsony előtt
 olcsó áron eladásra kerülnek szép divatszínű nelyom kombinék és női nadrágok Rónánál, a város házával szemben. 14235

40 HP kompressornélküli nyersolajmotor, üzembépes, keveset használt, a hozzávaló generátorral és műszerekkel, vagy külön-külön is eladó. Električna Centrala, Bajmok. 14542

Rádió Huth Gáspár Bajmok
 Legjobb, legmodernebb rádiók, varrógépek nálam kaphatók. Akkumulátortól készítenek vállalatok. 14537

Antik és modern batorok és szép régiségek eladók. — Zmaj Jovina ul. 20. 14490

Nyersolajmotor, kétütemes, 35 HP Wohanka-gyártmány, kitünő állapotban eladó. Hacker Karl, Pancevo. 14482

Cserépkályha, elköltözés miatt olcsón eladó. Bővebbet Jedinstvo könyvkereskedés. 14539

Eladó Veliki Bečkerek mellett nagyobb mintabirtok, parcellákban is, kedvező áron és fizetési feltételekkel. Felvilágosítással szolgálat Bodor Lajos ügynök, Veliki Bečkerek. 14527

Rózsaburgonya
 homoki saját termés takarmányrépa, akácfaoszlop eladó. Senoe 17. Telephon 756. 11 órákor. 14361

Íróasztalokat, székeket, írógépet, iratszokrényt, pultert, pénzzekrényt keresek megvételre. 13. Novembra ulica 3. 14496

4 lámpás Sába rádió eladó. Trumbičeva ulica 6. a ház mesternél. 14498

Ebédő, komplett, alig használt, búkkfából, börszékkel, csiszolt tükrökkel eladó Ladočki Gábornál, Orom. 14395

SZŐRME-különlegességek
Zsulyevitsnál
 Subotica, Sokolska ulica 15

NAGYBAN! KICSINYBEN!
Nyreg-, fáska-bőröndüzlet és műhely Lazar M. Lazarević NOVISAD, Pašićeva ulica 30.
 Raktáron tart saját készítésű férfi pénztárcákat, női erszőnyeket, manikűrkészleteket, nesseszereket, bőröndöket minden nagyságban és minőségben, iskolatáskákat, tothall-labdákat, minden mennyiségben. Nyergok a kiszolgált lovaskatonáknak, 1100 dinárért szállít postán utánvét mellett írásbeli jóváállással. Árjegyzék kívánatra ingyen. Nagyban, Kicsinyben. 14381

Szőlőjtványok
 amerikai apanya előtt, elismert legjobb minőségben duggyökerezettel, gyökere és sima vadveszők minden fajban, valamint nemesített 2-3 éves gyümölcs és rózsafák megrendelhető
Sévár László
 mintaszőlő és szőlőkészítő telephely Petrovaradin (Majur) Postafiók 17
 Lerakat Bakačeva ulica Árjegyzék kívánatra ingyen!

MINDENKI TUDJA!
 csak még Ön nem, hogy kedvező feltételű részlet lefizetésre is kaphat nálam nagyon olcsón mindennemű rőfős árut, különösen férfi és női szöveteket. Mindenki saját érdekében bevásárlása előtt érdeklődjön árain felől
BERGER GYULA
 kézműáruüzlete, SUBOTICA, Terezijina ulica 3.

Dr. Georg Seibt
 Berlin
 három és négy lámpás villanyrádiói
 3, 4, 5 és 8 lámpás batteriás gépei hangtiszták, szelektívek, egész Európát veszik
 Hangszórói zenelleg legtökéletesebbek
 Központi eladási hely:
Tehn. Biro Ing. Solarović Novisad
 Futoški 68. — Telefon 602.

Rádió a legjobb!

SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ KOCH CIPŐK
 nők, férfiak és gyermekek részére, ormosak, tarlosak és NAGYON OLCSÓK
 Futóvidék-ház, Kiskápolnával szemben

Legjobb amerikai slapsz nemcsiszított, prima gyökerekes vesszők
 legjobb asztali- és horgászok, valamint gyökerekes vadveszők
 a csillagosított jellegűség által feltűnően, szavatolt fajtisága legelőszobában kaphatók
BOLBECHER & BORSCHOVA
 Bela Crkva (Banat)

A Tip-Top-krém az arcot üdévé teszi és azonkívül nem ártalmas az arc bőrnek. Minden dobozhoz külön használati utasítás van mellékelve. Egyes helyekre elárúsítók kerestetnek. Érdeklődők forduljanak Spörer Mór, Subotica céghez, a jugszl. főképviseletéhez

LIFKA-MOZI

Csütörtöktől vasárnapig
2 gyönyörű újdonság! 2 csodafilm!
NAGY KATÓ
 Sigfrid Arno, Kurt Geron

Frakkos csibész

ötletektől sziporkázó vidám történet.
 rendezte Manfred Noa a németek kiváló rendezője

Nuri

ismeretlen vadonjaiból. Az őserdő regénye a hinduk.
 Főszereplő: Nuri az emberi értelemmel bíró elefánt

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasgubutás és című kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felblyasztott jelölés leveleket továbbítunk.
 Kérdések-közlésekhez válaszbélyeg mellékelendő

Rüszkerkereskedők!
Óriási forgalmat jelent!
Szenzációs! Ujszerű!

Reklám csokoládé

1500-as ládás csomagolásban 150,
 300-as csomagolásban 20 nyereménnyel
 legolcsóbban

Kaufmann Franjo
 reklámcsokoládé gyárában
 Subotica, Vilsonova ulica 6-a.

Vagyonos hölgyek férjhezmennek, orvos, ügyvéd, mérnök, kereskedő, nagyiparos nőülne. Házassági ügyekben biztos sikerrel diszkretnen eljárak. Cim a kiadóban. 12932

Kátránypapír, börtöndfödő, parafás falszigetelőjelez és vasgerenda bármilyen méret raktárról kapható. — Barzel vaskereskedés, Subotica. 10444

20%-os koronabónok eladását-vételét a legelőnyösebben közvetítjük. 7%-os állami költséget, 2 1/2%-os ratna steta költségeteket vállalunk. Suboticai Kereskedelmi és Iparbank (a vasuti parkkal szemben). 14367

Dió, alma minden fajta kisinyben és nagyban kapható. M. Tučićnál, Zrinjski trg 11. 14541

Márkás porcellán-, faience-, csiszolt kristályüveg-, valódi márvány-, bronz-, ezüst- és irókészletek, művészi kivitelű karszat, nyaklánc, gyűrűk, ridikulók, pénz- és cigarettatárcák, valódi perzsaszőnyeg, eredeti olajfestmények és rézkarcok, a legszebb karácsonyi ajándék. Kiállításunk vételkényszer nélkül megtekinthető

BALOG LINA

műkereskedés
 Subotica Aleksandrova ul. 5
 Novisad Vilson tér 7

Ajándék óra

Ismételtén figyelmeztetjük a t. fogyasztó közönséget, hogy minden

IDOL CIPÓKRÉM

dobozban van egy betű.
 Ha a betűkből az

J D O L K R E M

szót összcállítja, vagy 120 darab vegyes betűt bekezd, kap ezért jutalmul **egy szép órát**

Prva Jugoslavenska Kemionna Fabrika d. d.
 Novisad

VÁROSI MOZI

Csütörtök—vasárnap

UFA filmháradó. Egy film költemény.

A vér melódiája

Történet egy családias aszonyról, kinek titokzatos lénye akkor idéző fel drámát, mikor legboldogabbnak kellene lennie.

Személyek:

Rozmarija . . . . . Mary Duncan, A négy ördögből
 John . . . . . Charles Farrel, A „Hetedik menyország felejthetetlen főszereplője

A siketnéma . . . . . Ivan Linov
 Rendezte: FRANK BORZAGE
 „Hetedik menyország” és „Az uccs anygala” rendezője. Fox film

KÜLÖNFÉLE

Olcsóbb mint bárhol, csakis Földes Samu ruha-áruházában, Szuboticán Rudics ucca gyümölcs piac. (saját ház). Főrfi öltöny 360 dinártól, férfi tölökabát 350 dinártól, gyermekruha 150 dinártól, női tölökabát 325 dinártól, borkabát 850 dinártól, elegáns raglán 600 dinártól, pulisbéles sálgaléros, rövid angol bunda 800 dinártól és városi bunda 1400 dinártól. Nagy választék felöltőkben, trenccokokban, utazóbundákban (kocsira, autóra) gyermek tölökabátokban. Tessék meggyőződni. Ügyeljen a címre. 12298

Nyakkendő

fordítását vállalja Fortuna nyakkendőipar. Ruff-palota. 13576

Figyelem! Csak 25 dinár egy szoba központi fűtésel együtt a sztaribecseji Hotel Milóban, a vasutállomással szemben. Ugyanott 55 dinár teljes penzió: reggeli, ebéd, vacsora, szoba. Kérem az utazó közönség szives partifozását Miló Lajos szállodás. 14289

Csinosan butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 14489

Kiadó azonnalra magányos ház a Majsai uton, két szoba, konyhával, nagy kerttel. Érdeklődni VII., Jugovičeva ulica 13. 14477

Karácsonyi ajándéknak osztálysorsjegyet adon hozzátartozóinak és ismerőseinek, mert ez szerencsét, gazdagságot, jólétet jelent. Legközelebbi húzás január 16-án kezdődik. — **Sorsjegyek** már most kaphatók. **LEPEDAT és JOVANOVIĆ** sorsjegyfőárusítók
 Subotica — telefon 214.

Kiadó azonnalra magányos ház a Majsai uton, két szoba, konyhával, nagy kerttel. Érdeklődni VII., Jugovičeva ulica 6. 14477

Elegánsan butorozott, különbejáratu, uccai szoba, a város központjában, irodának is alkalmas, december 15-ikére kiadó. Cim a kiadóban. 14510

Kétszobás modern lakás mellékhelyiségekkel azonnalra kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 14497

Kétgyas butorozott szoba különbejárattal egy, vagy két ur részére azonnalra kiadó. Rudičeva ul. 4. I. emelet. 14536

Hotel Szeklic, Valjevo, ujonnan átalakitva, 30 szoba, a kereskedelmi utazók találkozóhelye. Kereskedelmi utazóknak 20% engedmény. Kötöny házi konyha. 15421

Különbejáratu szép, uccai butorozott szoba a központban kiadó. Zmaj Jovina ul. 18. 14417

Legszebb karácsonyi ajándék egy szép precíz óra **KRAUSZ** óráknál
 Subotica, Gyümölcs piac 4.
 Törmelék aranyat legmagasabb árban vesszük. 14399

Ha gallérlját, fényesen, fehéren és elegánsan akarja viselni, akkor **kiadja**

PIUKOVIC
 gőzmosodába
 Subotica, Vilsonova ulica 16. sz.

1930-as év szenzációja a

Szabados
 műbutor
 Subotica
 Daničićev put 1

Mignon
 Inzttitorisz Sándor cukrászdájában
Szaion cukorka (stanioloz)
 kg-ja 30 dinár
Sütemény drb-ja 2 dinár
 Valamint kötöny torták olcsón kaphatók
 Subotica, Strossmajerova ul. 22 szám, Halplac

ZSÁK

PONYVA ZSINEG

legolcsóbban **AVRAM SCHIFF** zsák- és ponyva-köleszónél

AFRIK, LŐSZŐR és LŐTAKARÓK gyári lerakata

HEVEDEREK TÖMLŐK stb.
NOVISAD Telefon: 2408
 Fiók: Beograd-Sava
 Kérjen árajánlatot!

Töherautó 4 tonnás, üzempékes állapotban, 10.000 dinárért eladó. Márton János, Senta. 14425

Eredeti, kiváló jó, **maróni** mindennemű **déligyümölcs** viszóteladásra kapható **Ceizler Károly cégnél** Subotica 140

Borcsapok dákok, billiárdgolyók, mandinergumák, erenyők nagyban és kisinyben

Özv. Gerber Jakabné műszertegelyos üzembén Subotica, Bene Sudarevičeva 52

F. hó 14-én szombaton **teaestély** tánc-zenevel nyole órai ke dettel. Belépődj nincs! **Tonkovics vendéglő**

NARANC DATOLYA 1-a Téli ALMA Fris: teasütemények **Kovács és Gelányi-nál** Subotica, Labor palota. Tel. 845

gyorstalpaló készit. Postanska ulica 4. Vöröskör mellett. Saját ház **LUSPAI**

Karácsonyi ünnepekre kötöny fehér és siller

BOR mal naptól kezdve **7 dinárért** továbbá karócai ürmös, likör, konya, rum, páinka, fűs or-és csemegedru, karácsonyi adiszak stb. kaphatók **Nojcssek Géza cégnél** 2746 SUBOTICÁN

Eladó gépműhely esztergáppaddal, 2 darab 52" Haip-csöplő, 2 motoros morzsoló, favágó, egy henger-kazán, nagyobb generátornak megfelelő, egy buza-tarar, acélöntésű fogaskerékes magánjáróeszerkezet nagy szállító kerékekkel és felbontott Shuttleworth-kazán részei. Mudrinszki gépműhely, Sr-hobran. 14336

Zászlók

tiszta gyapju tengerész zászlószövetből. **garantált** fény-, eső- és viharmentes. Nagyban és kisinyben. — **Winkler József,** Subotica. Madjarska ul. 9. Kérjen árajánlatot. 10079

Szenta városhoz 2 kilométerre, a Tisza mellett (Pána) 81 kat. hold I. osztályu kötöny szántó (anil föld), szőlőnek, herésnek, kertészetnek igen alkalmas, örökáron eladó. Érdeklődni lehet a helyszínen Sztójánovity Milos tulajdonosnál vagy Sztara-Kanjizsán Sztójkovity pénzügyi tanácsnoknál. 14217

Ehrbar-zongora

alig használt, rövid, fekete, angol, mehanikás, jutányos áron eladó. Érdeklődni lehet Sombor, Sontánski put 1. 13646

Malomkő

gyári lerakát francia, darás részletfizetésre kapható. Mamuzsics Ivan gépkereskedő, Subotica, Sudarevičeva 9. 14220

Redvező alkalom

Elköltözés miatt

jutányos áron

eladó: **Komplett háló- és uriszoba,** előszoba, konyhaszekrény, kőpek, kb. 800 kötetes legmodernebb könyvekből álló könyvtár, eszillárok stb. Bövebbet Reich, Ciril Metod trg 3.

Prima rétiszénát, valamint szobafűtőszenet, mindennemű tűzfát ajánl Fr. Lip-pert, szóna- és fakeskerkedés, Osijek I., Desatičina 19. Kérjen árajegyzéket. 12529

Modern hás, adómentes, tíz év alatt ingyen kifizetődik, eladó. Beköltözhető azonnal. Előnyös feltételek Földes ruhaüzlet. 19076

Gyógyszertár nagy környékel eladó, esetleg bérbeadó. Bövebbet Békán a patikában. 14147

20%-os koronabónokat legmagasabb áron vásárol **Pucka Stedionica,** Osijek 18629